

JAARVERSLAG EN JAARREKENING 2014

Open Universiteit

Open Universiteit
www.ou.nl

JAARVERSLAG 2014

Open Universiteit

Inhoudsopgave

bladzijde

Jaarverslag 2014

1	Inleiding	5
2	Verslag van de Raad van toezicht	7
3	Hoofdpijnen 2014	11
	Vernieuwing van het masteronderwijs	11
	Ontwikkeling van een nieuwe en instellingsbrede digitale leer- en werkomgeving	12
	Versterking van het onderzoek	12
	Kwaliteitszorg onderwijs	13
	Midterm review prestatieafspraken	13
	Medezeggenschap	14
	Dertigjarig bestaan Open Universiteit	15
4	Onderwijs	17
	Aanbod	17
	Kwaliteitszorg	18
	Resultaten	20
	Diploma's	21
	Studenten	21
5	Onderzoek	25
	Open University Graduate School	25
	Faculteiten	25
	Wetenschappelijke integriteit	28
	Onderzoekskenngetallen	29
6	Samenwerking	31
	Internationaal	31
	Nationaal	31
	Provinciaal en regionaal	32
7	Sociale paragraaf	35
	Organisatie	35
	Reorganisaties	36
	Personele maatregelen faculteit Management, Science & Technology	36
	Humanresource management	36
	Vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen	37
8	Financiën	39
	Financiële gegevens	39
	Financiële analyse	40

9 Infrastructuur	51
Huisvesting	51
Informatie- en communicatietechnologie	52
10 Prestatieafspraken	55
Midterm review	55
De prestatieafspraken	56
11 Helderheid en governance	63
Notitie Helderheid	63
Regeling beleggen en belenen	64
Governance	64
Beleid voor beheersing uitgaven inzake uitkeringen na ontslag	64
Informatie over afhandeling klachten van studenten	65
12 De Open Universiteit in cijfers	67
 Jaarrekening 2014	 69

zesde
lustrum

30

jaar
Open Universiteit

HOOFDSTUK 1

Inleiding

In dit jaarverslag en financieel verslag legt het College van bestuur verantwoording af over 2014. In hoofdstuk 3 wordt het jaar 2014 in vogelvlucht behandeld. Een thematische verdieping, onder meer voor wat betreft onderwijs, onderzoek en samenwerking, is te vinden in de daarop aansluitende hoofdstukken. In hoofdstuk 8 en in het financieel verslag komen bedrijfsvoering en financiën aan de orde.

In 2014 is gewerkt vanuit een nieuwe organisatiestructuur, met drie faculteiten en twee ondersteunende diensten. Daarnaast is ervaring opgedaan met een nieuw sturingsmodel. Daarin is het overleg tussen College van bestuur en management van de organisatie-eenheden in het Universitair managementteam een belangrijke schakel. Dat overleg vindt in de regel elke maand plaats. Daarnaast overlegt het College van bestuur regelmatig met de Ondernemingsraad en de Studentenraad, en de Gezamenlijke vergadering van beide gremia. Met de Raad van toezicht wordt in 2014 vier keer in reguliere vergaderingen overlegd.

Het College van bestuur neemt actief deel aan overleg dat in VSNU-verband plaatsvindt, onder meer via het Algemeen Bestuur, de Stuurgroep Governance & Financiën en de Stuurgroep Onderwijs. De rector magnificus neemt deel aan de bijeenkomsten van het Rectorencollege.

In internationaal verband is de Open Universiteit via de rector onder meer bestuurlijk actief in de EADTU, de Europese associatie van afstandsuniversiteiten.

Op 1 januari 2015 eindigt het dienstverband van drs. ing. Cees Brouwer bij de Open Universiteit. Hij is sinds 1 mei 2006 lid en later ook plaatsvervangend voorzitter van het College van bestuur.

Per 1 januari 2015 is hij benoemd als bestuurder bij het ROC Rivior.

Tot slot bedankt het College van bestuur alle medewerkers voor hun inzet in 2014, en studenten en alumni voor hun betrokkenheid bij de Open Universiteit.

Heerlen, juni 2015

College van bestuur
Drs. Sander van den Eijnden, voorzitter
Prof. mr. Anja Oskamp, rector magnificus

HOOFDSTUK 2

Verslag van de Raad van toezicht

In de samenstelling van de Raad van toezicht vindt in 2014 een aantal veranderingen plaats. Per 1 mei treedt prof. dr. ir. Marjolein van Asselt toe tot de Raad; zij volgt prof. dr. Raoul Van Esbroeck op. Vanwege persoonlijke redenen kondigt zij in het najaar haar terugtreden aan. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verleent haar eervol ontslag per 1 januari 2015.

Per 1 november wordt drs. Philippe Raets door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap benoemd als lid van de Raad. Hij volgt dan drs. Pauline Bieringa MBA op. Haar tweede benoemingstermijn eindigt in oktober.

Drs. Peter Valks heeft aangekondigd dat hij de Raad van toezicht in 2015 zal verlaten. Hij geniet als lid van de Raad van toezicht het bijzondere vertrouwen van de Ondernemingsraad en Studentenraad en heeft zich in het verslagjaar, waarin de implementatie van bezuinigingen en reorganisaties veel van alle betrokkenen heeft gevraagd, ingezet voor een werkbare relatie tussen College van bestuur en de medezeggenschap. Op verzoek van de Raad en het College van bestuur zal hij deel blijven uitmaken van de Raad totdat er in adequate vervanging is voorzien.

De Raad van toezicht evalueert in het verslagjaar zijn eigen functioneren en bespreekt bij deze zelfevaluatie onder meer de ontwikkeling in de samenstelling van de Raad. Onder verwijzing naar de Code Goed Bestuur Universiteiten wordt opgemerkt dat naar het oordeel van de Raad het principe 'onafhankelijkheid' gewaarborgd is.

In 2014 zijn er vier reguliere vergaderingen van de Raad van toezicht, die telkens in aanwezigheid van het College van bestuur plaatsvinden. Daarnaast is er een strategiebijeenkomst en een themabijeenkomst. Tijdens de strategiebijeenkomst staat uitvoering van het Instellingsplan 2012 – 2016 Leren in tijden van verandering centraal, wordt gereflecteerd op ontwikkelingen met betrekking tot het deeltijdonderwijs en wordt de voorbereiding besproken van de instellingstoets kwaliteitszorg, die in het najaar bij de Open Universiteit plaatsvindt. In de themabijeenkomst staat de bedrijfsvoering centraal, waarbij wordt ingegaan op de cyclus planning en control.

Naast de hierboven genoemde bijeenkomsten overlegt de Raad van toezicht ook zonder het College van bestuur. Daarnaast is er tussentijds contact en afstemmings-overleg over diverse onderwerpen tussen de voorzitter van de Raad van toezicht en de leden van de Raad. Periodiek contact is er verder tussen de voorzitter van de Raad van toezicht en de voorzitter van het College van bestuur. Verder ontvangt de Raad van het College van bestuur gedurende het jaar vier voortgangsrapportages over beleidsactualiteiten.

In het verslagjaar vindt er tweemaal overleg plaats met de Studentenraad en de Ondernemingsraad. Op de agenda staan diverse onderwerpen, waaronder de vernieuwing van het masteronderwijs, de ontwikkeling van een nieuwe elektronische leeromgeving, de instellingsbegroting en de instellingstoets kwaliteitszorg. Ook wordt in verband met vacatures in de Raad van toezicht gesproken over het gewenste profiel van leden van de Raad. In maart maakt de Raad van toezicht kennis met de in 2014 nieuw aangetreden Studentenraad.

De Raad van toezicht keurt de jaarrekening 2013 en het jaarverslag 2013 goed. Tijdens de bespreking stelt de Raad vast dat verwerving en besteding van middelen op een rechtmatige en doelmatige wijze zijn verlopen. In mei 2014 behandelt de Raad de meerjarenbegroting van de Open Universiteit. Daarbij stelt de Raad met instemming vast dat het financiële perspectief voor de langere termijn verbetert. De Raad spreekt in dat perspectief zijn waardering uit voor het door het College van bestuur gevoerde financiële beleid. Eind 2014 keurt de Raad de begroting voor 2015 goed. In het voorjaar van 2014 wordt het bestuurs- en beheersreglement van de Open Universiteit geactualiseerd. Het reglement wordt in juni door de Raad goedgekeurd.

In 2014 spreekt de Raad van toezicht uitvoerig met het College van bestuur over ontwikkelingen op het gebied van ict en onderwijs. Onderwerp van overleg is daarbij in het bijzonder de ontwikkeling van een nieuwe leeromgeving door de universiteit. De Raad wordt intensief betrokken bij de voorbereiding van de instellingstoets kwaliteitszorg. In augustus vindt een overleg plaats tussen de Raad en de commissie die de instellingstoets onder regie van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) uitvoert, waarbij de Raad intensief bevroegd wordt over de onderwijsvisie van de Open Universiteit in theorie en in de praktijk.

De voortgang in vernieuwing van het masteronderwijs, een kernthema in het Instellingsplan en de prestatieafspraken, staat meerdere malen op de agenda. De Raad volgt de voorbereiding en invoering nauwgezet. Datzelfde geldt voor de ontwikkeling van een nieuwe leeromgeving, waarvoor het implementatieprogramma in 2014 start.

De Raad neemt er verder met instemming kennis van dat de 'midterm review' van de prestatieafspraken voor de Open Universiteit tot een positief oordeel leidt. Ten slotte bedankt de Raad van toezicht alle medewerkers en het College van bestuur voor hun inzet voor de Open Universiteit in het verslagjaar.

HOOFDSTUK 3

Hoofdpijnen

In 2014 gaat de Open Universiteit verder met uitvoering van haar Instellingsplan 2012 – 2016 Leren in tijden van verandering en van de prestatieafspraken. 2014 is ook het jaar waarin de Open Universiteit haar dertigjarig bestaan viert.

Speerpunten in het verslagjaar zijn: de vernieuwing van het masteronderwijs, de ontwikkeling van een nieuwe, instellingsbrede digitale leer- en werkomgeving, de versterking van het onderzoek, het doorlopen van de instellingstoets kwaliteitszorg en de 'midterm review' van de prestatieafspraken. Aan deze speerpunten werkt de Open Universiteit vanuit een vereenvoudigde organisatiestructuur, hetgeen het resultaat is van de instellingsbrede reorganisatie die in 2013 heeft plaatsgevonden.

Vernieuwing van het masteronderwijs

In september 2014 start de Open Universiteit met het aanbieden van vernieuwd masteronderwijs. Alle masteropleidingen zijn opnieuw vormgegeven en bieden aan studenten meer structuur, persoonlijke begeleiding en beter studeerbare programma's. In september 2014 starten 263 studenten met een vernieuwde masteropleiding. Met de medezeggenschap is afgesproken masteropleidingen vooralsnog ook te blijven aanbieden in een volledig open onderwijsmodel, zonder de genoemde kenmerken van de vernieuwde masteropleidingen. College van bestuur en medezeggenschap onderkennen dat de Open Universiteit niet doorlopend een 'dubbele' masterprogrammering kan aanbieden. Afgesproken is in het voorjaar van 2015 de balans op te maken, op basis van eerste ervaringen, gegevens over belasting van de organisatie en onderwijskundige gegevens.

Najaar 2014 start de instelling met voorbereiding van vernieuwing van het bacheloronderwijs. Invoering hiervan staat op de agenda voor studiejaar 2016 – 2017.

Ontwikkeling van een nieuwe en instellingsbrede digitale leer- en werkomgeving

Het onderwijs van de Open Universiteit krijgt in steeds sterkere mate een online karakter. Daarom is het van groot belang dat de instelling beschikt over een uitstekende digitale leer- en werkomgeving. Na uitvoerige verkenning en voorbereiding start in het voorjaar van 2014 de ontwikkeling van de nieuwe digitale leer- en werkomgeving in het programma yOUlearn. De leer- en werkomgeving wordt door de Open Universiteit ontwikkeld en is gebaseerd op Liferay-technologie. De uitvoering van het ontwikkelprogramma verloopt in 2014 volgens planning. Oplevering van een eerste versie vindt vroeg in het voorjaar van 2015 plaats. Doelstelling is dat de nieuwe omgeving vanaf het studiejaar 2015 – 2016 de masteropleidingen van de Open Universiteit ondersteunt. In de jaren daarna zal de nieuwe omgeving stapsgewijs ook voor het bacheloronderwijs worden ingezet, zodat er op termijn één standaard wordt gerealiseerd. Voor afbouw van in gebruik zijnde leeromgevingen zet de Open Universiteit een afzonderlijk programma op.

Versterking van het onderzoek

In het instellingsplan en de daarbij aansluitende prestatieafspraken is versterking van het onderzoek een van de speerpunten. Het gaat hierbij zowel om het profielbepalende, instellingsbrede onderzoek op het gebied van leren en doceren als om het facultaire, disciplinegebonden onderzoek. Uitvoering van profielbepalend onderzoek vindt plaats in het Welten-instituut, dat in 2014 start. Dat instituut bundelt de expertise die voorheen is opgebouwd in het Centre for Learning Sciences and Technologies en het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek. In november 2014 stelt het Welten-instituut zich in een kennismakingspresentatie voor aan de

minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, dr. Jet Bussemaker. Eind 2014 verschijnt het nieuwe meerjarenprogramma van het Welten-instituut.

De faculteiten stellen in 2014 nieuwe onderzoeksprogramma's op, ter versterking van de focus in onderzoek. Doel is dat de programma's voldoen aan de eisen van het Standard Evaluation Protocol.

In de instellingsbegroting 2015 wordt een specifiek stimuleringsfonds voor onderzoek opgenomen. Daardoor kan de Open Universiteit kansrijk thematisch onderzoek met extra middelen stimuleren.

Een specifiek aandachtspunt bij de onderzoeksactiviteiten van de Open Universiteit is deelname aan Europese onderzoeksprogramma's. Hierop wil de Open Universiteit de komende jaren krachtiger inzetten. Tegen deze achtergrond brengen College van bestuur en decanen in april 2014 een werkbezoek aan het Netherlands house for Education and Research en de Europese Commissie. Doel is een actueel inzicht verwerven in relevante stimuleringsprogramma's zoals Horizon 2020 en Erasmus+.

Kwaliteitszorg onderwijs

In de tweede helft van het verslagjaar vindt de instellingstoets kwaliteitszorg plaats. Eind 2014 verschijnt het eindrapport van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) en die kent aan de Open Universiteit een positief oordeel toe. Aan dit oordeel zijn drie voorwaarden verbonden. De standaarden visie op onderwijs en verbeterbeleid worden positief beoordeeld. Aan de standaarden vertaling naar beleid, zicht op resultaten, en organisatie- en beslissingsstructuur voldoet de Open Universiteit nog niet helemaal. De Open Universiteit krijgt twee jaar om de verbeterpunten te realiseren. Verder is de beoordelingscommissie van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie van mening dat de Open Universiteit een sterke kwaliteitscultuur heeft en zij is onder de indruk van de manier waarop de instelling onderwijsvernieuwingen en veranderingen in de organisatie aanpakt.

In de aanloop naar de instellingstoets kwaliteitszorg wordt het beleid inzake kwaliteitszorg voor het onderwijs geactualiseerd en vastgelegd in een update van het Handboek Kwaliteitszorg. Dat zal in 2015 opnieuw worden bijgesteld. Daarbij verwerkt de instelling onder meer de aanbevelingen die zijn voortgekomen uit de instellingstoets kwaliteitszorg. Met de medezeggenschap van de Open Universiteit is afgesproken dat het dan voorliggende beleidskader ter instemming wordt voorgelegd.

Op opleidingsniveau is voor een aantal opleidingen het visitatie- en accreditatietraject doorlopen. Bij zes opleidingen is deze cyclus in 2014 afgesloten met accreditatiebesluiten van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. Het betreft de wetenschappelijke bacheloropleidingen Algemene cultuurwetenschappen, Informatica en Milieu-natuurwetenschappen, en de wetenschappelijke masteropleidingen Computer Science, Environmental Sciences en Kunst- en cultuurwetenschappen.

Midterm review prestatieafspraken

In het najaar van 2014 vindt bij de Open Universiteit de 'midterm review' plaats met betrekking tot de prestatieafspraken. De Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek oordeelt positief over de voortgang in de uitvoering van plannen voor zwaartepuntvorming en profilering.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap neemt het positieve oordeel over in haar besluitvorming over de 'midterm review'.

Medezeggenschap

In het verslagjaar adviseert de Ondernemingsraad positief over de begroting. De Ondernemingsraad is te spreken over de leesbaarheid, en de schriftelijke en mondelinge toelichting, in het bijzonder in de vorm van een uitgebreide risico-paragraaf. Wat de plannen voor de elektronische leeromgeving betreft, adviseert de Ondernemingsraad negatief. Belangrijkste bedenking is, dat de Open Universiteit hiervoor zelf geen software moet ontwikkelen. De Raad is verheugd over mobilisatie van de humanresource-agenda, en is betrokken bij een klankbordgroep hierover. De Ondernemingsraad vindt het wel jammer dat hij niet betrokken wordt bij de totstandkoming, en voorafgaand niet om advies gevraagd is. Bijzondere aandacht vraagt de Raad voor de werkdruk- en welzijnsproblemen volgend op de recente reorganisaties. Bijzondere aandacht is er ook voor de start van decentrale medezeggenschap in medezeggenschapsraden waarin de leden zich buigen over hun afdelingsgerelateerde onderwerpen. Aan het eind van het verslagjaar zijn er tevens verkiezingen voor de Ondernemingsraad voor de zittingsperiode 2015 – 2016. In weerwil van drukbezochte hearings, melden zich slechts zeven kandidaten voor dertien vacatures. De Raad gaat samen met het College van bestuur op zoek naar de oorzaken van deze beperkte interesse.

In januari 2014 is een nieuwe Studentenraad (negen zetels) aangetreden. Het verslagjaar verloopt voor de Raad enigszins onfortuinlijk vanwege interne perikelen. Die veroorzaken een fors verloop in de samenstelling. Niettemin buigt de Studentenraad zich in het eerste halfjaar met verve over met name het vernieuwde onderwijsmodel. Daartoe ondervraagt de Raad in maart zijn achterban. Belangrijk punt is de mate van flexibiliteit en vrijheid die de Open Universiteit in de toekomst nog te bieden heeft aan studenten. Deze kwestie zal ook begin 2015 onderwerp van debat zijn. Een ander, telkens terugkerend punt voor de Studentenraad is het belang van nog grotere (naams)bekendheid van de geaccrediteerde Open Universiteit, vooral bij werkgevers, en meer specifiek op het punt van erkenning van wetenschappelijke diploma's en academische graden. In het najaar pakt een middels de reservelijst nagenoeg geheel vernieuwde Studentenraad de algehele agenda weer voortvarend op.

De Gezamenlijke vergadering van de Studentenraad en de Ondernemingsraad bereikt na intensief overleg met het College van bestuur een akkoord over de Onderwijs- en examenregelingen 2014 – 2015 en de daarvan afgeleide besluiten. Dit vindt plaats in het licht van het vernieuwde onderwijsmodel. De Gezamenlijke vergadering is tevens nauw betrokken bij de instellingsaccreditatie.

Het Lokaal Overleg heeft in 2014 zes keer formeel vergaderd. Daarnaast vindt er een aantal keren een technisch, informeel overleg plaats. Tijdens het verslagjaar is regelmatig gesproken en overeenstemming bereikt over de besteding van decentrale arbeidsvoorwaardengelden. Daarnaast is met de werknemersorganisaties overleg gevoerd over de gevolgen van invoering van de werkkostenregeling per 1 januari 2015. Voorts is op basis van de ervaringen met de toepassing van het Sociaal Statuut in het kader van de inmiddels afgeronde reorganisaties enkele malen van gedachten gewisseld over bijstellingen van dit statuut.

Dertigjarig bestaan Open Universiteit

Op 26 september 2014 viert de Open Universiteit haar dertigjarig bestaan. Er worden eredoctoraten uitgereikt aan drs. Neelie Kroes en prof. dr. Frits van Oostrom. Beiden hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het toegankelijk maken van wetenschappelijke kennis. Drs. Neelie Kroes en prof. dr. Frits van Oostrom houden beiden een diesrede. Verder kondigt collegevoorzitter drs. Sander van den Eijnden aan, dat de Open Universiteit en journalist Joep Dohmen een 'specific open online course' (SPOOC) gaan ontwikkelen over de geschiedenis van Heerlen en de omliggende mijnstreek. De ontwikkeling van die cursus vindt plaats omdat het in 2015 vijftig jaar geleden is dat sluiting van de mijnen in Zuid-Limburg aangekondigd wordt.

zesde
lustrum

30

Open Universiteit

HOOFDSTUK 4

Onderwijs

In 2014 heeft de Open Universiteit drie faculteiten. Die verzorgen samen zeven bacheloropleidingen, negen masteropleidingen en een hbo-bacheloropleiding. Additioneel hieraan bieden de faculteiten ook Open bachelorprogramma's aan.

Aanbod

Vernieuwde opleidingen

De Open Universiteit wil haar studenten beter in staat stellen hun getuigschrift te behalen. Daarom zijn de masterprogramma's vernieuwd. Het stapelen van cursussen is vervangen door een model met meer structuur en meer begeleiding. De vernieuwde masters worden in de studievoorlichting 'master begeleid' genoemd. De Open Universiteit maakt het zodoende mogelijk een wetenschappelijke masteropleiding in deeltijd in twee jaar af te ronden, door persoonlijke begeleiding te bieden binnen een structuur die houvast biedt en met extra aandacht voor de studeerbaarheid van cursussen. Past het tweejarig standaardprogramma niet goed bij de persoonlijke omstandigheden van de student, dan wordt in overleg met de student een persoonlijk studiepad opgesteld.

Alle faculteiten starten in het verslagjaar met de vernieuwde masteropleidingen. Bij de faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen betreft het de opleidingen Kunst- en cultuurwetenschappen en Rechtsgeleerdheid. De faculteit Management, Science & Technology verzorgt de vernieuwde masters Management, Business Proces Management and IT, Environmental Sciences, Software Engineering en Computer Sciences. De faculteit Psychologie en onderwijswetenschappen start met de vernieuwde masters Onderwijswetenschappen en Psychology. Op 31 december 2014 hebben 161 studenten de beschikking over inschrijfrechten voor een vernieuwde master.

Voortentamens

In het verslagjaar organiseert de Open Universiteit opnieuw voortentamens voor vwo'ers die door een ontoereikend profiel niet voldoen aan de toelatingseisen van een hogeschool of universiteit. Het betreft de vakken biologie, natuurkunde, scheikunde en wiskunde. Ruim drieduizend studenten melden zich in het studiejaar 2013 – 2014 aan voor een voortentamen, een aantal dat ongeveer gelijk is aan het aantal aanmeldingen in het studiejaar 2012 – 2013.

Werving

De werving is aangepast aan de begeleide masteropleidingen met vaste startmomenten. Verder richt de Open Universiteit zich bij werving op opleidingsstudenten in plaats van cursisten. In het verslagjaar organiseert de Open Universiteit Studie Match Dagen en wijzigt zij de procedure voor aanmelding en inschrijving. In de werving ligt de nadruk op het behalen van een diploma. Op LinkedIn is 'social media advertising' geïntensiveerd. Eind 2014 is een start gemaakt met conversationmanagement, dat in 2015 gecontinueerd en verder uitgebreid wordt.

Kwaliteitszorg

Visitaties

Bij de faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen zijn de educatieve minoren Nederlands en Geschiedenis die Cultuurwetenschappen aanbiedt, gevisiteerd. Die visitatie levert een positief resultaat op. Bij Rechtswetenschappen vindt een 'midterm review' van het onderwijs plaats. Naar aanleiding van de bevindingen van de commissie is een implementatieplan met verbeteringen opgesteld. Tot de belangrijkste verbeterpunten behoren het scriptietraject en het bacheloressaytraject.

Kwaliteitszorg en professionalisering

In het verslagjaar bereidt de Open Universiteit de instellingsbrede kwaliteitsaudit voor en wordt het Universitair Handboek Kwaliteitszorg Onderwijs ontwikkeld en in het verlengde daarvan de website Kwaliteitszorg. Verder zijn in 2014 de invoeringsmonitor, de studielastmeter en de veldtoetsen voor het vernieuwd onderwijsmodel ontwikkeld en is over de eerste resultaten gerapporteerd. Voor de kwaliteit van toetsing en tentaminering is een begin gemaakt met de tweede analyse van itembanken.

Evaluatie van het traject Basiskwalificatie Onderwijs leidt ertoe dat dit traject in 2014 in aangepaste vorm wordt aangeboden. Met de faculteiten van de Open Universiteit zijn afspraken gemaakt, waardoor tachtig procent van de docenten eind 2015 kan beschikken over een Basiskwalificatie Onderwijs. Verder is het systeem voor permanente professionalisering van docenten concreet uitgewerkt.

Het Expertisecentrum onderwijs en professionalisering werkt, onder andere in nauwe samenwerking met het Welten-instituut, aan professionalisering van leraren. In het verslagjaar zijn de werkzaamheden op dit gebied hoofdzakelijk een voortzetting van activiteiten die eerder zijn gestart in het kader van de Lerarenuniversiteit. Het gaat onder meer om cursussen voor docenten in het primair onderwijs, workshops voor lerarenopleiders in het kader van Maestro Kompas, een programma dat in Caribisch Nederland bijdraagt aan een infrastructuur voor lerarenopleidingen, en uitvoering

van een pilot voor onlineprofessionalisering en activerende professionalisering van eerstegraadsdocenten in het voortgezet onderwijs rondom Verlichting en democratische revoluties.

Commissie voor de examens

Van 1 januari tot 1 september 2014 heeft de Open Universiteit één centrale examencommissie voor al haar opleidingen. In die periode heeft de centrale Commissie voor de examens deelgenomen aan de proefaudit ter voorbereiding op de instellingstoets kwaliteitszorg. Daarnaast heeft zij gesprekken gevoerd met de visitatiecommissie van de educatieve minoren Nederlands en Geschiedenis van de bacheloropleiding Algemene cultuurwetenschappen. Verder spreekt deze commissie met decanen en opleidingsmanagers van de faculteiten over de functie kwaliteitszorg en kwaliteitsborging. Bovendien heeft de centrale Commissie voor de examens een adviserende rol gespeeld in de ontwikkelingen rondom het vernieuwde onderwijsmodel.

Het College van bestuur besluit per 1 september 2014 over te gaan tot de vorming van drie examencommissies, één per faculteit, en tot opheffing van de centrale Commissie voor de examens. Bij de decentralisatie is besloten zoveel mogelijk te werken met centraal vastgestelde kaders, met het oog op de centrale uitvoering door de Gemeenschappelijke serviceorganisatie van de Open Universiteit, inclusief de studiecentra. In de periode 1 september tot 31 december 2014 vindt de overgang plaats naar zelfstandige decentrale commissies voor de examens. De Commissie voor de examens van de faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen neemt in deze periode deel aan de 'trails' met betrekking tot de instellingstoets kwaliteitszorg.

In 2014 zijn in totaal 30.307 tentamens afgenomen, waaronder 58 onder studenten in detentie en 187 onder studenten in het buitenland. Het aantal keren dat studenten in 2014 zijn geslaagd voor een tentamen bedraagt 23.229. Verder zijn in het verslagjaar 763 vrijstellingsverzoeken behandeld. Naast deze wettelijke taken is de examencommissie van de Open Universiteit door het College van bestuur gemandateerd om toelatingsbesluiten tot schakelprogramma's en masteropleidingen te nemen. In 2014 zijn in dit verband respectievelijk 927 en 905 beschikkingen afgegeven.

Instellingsbrede onderzoeken

Voor het vijfde achtereenvolgende jaar geven studenten de Open Universiteit in de Nationale Studenten Enquête het beste cijfer van alle veertien universiteiten in Nederland. Op de thema's inhoud, informatievoorziening en studeerbaarheid scoort de Open Universiteit de meeste punten van alle universiteiten. Onder inhoud vallen kwaliteitsaspecten zoals de inhoudelijke kwaliteit van het studiemateriaal, de aansluiting bij actuele ontwikkelingen en de mate waarin de inhoud van de opleiding stimulerend is.

In oktober 2014 roept de Keuzegids Universiteiten 2015, waarin alle geaccrediteerde bacheloropleidingen van universiteiten per vakgebied met elkaar worden vergeleken, de Open Universiteit uit tot beste universiteit. Daarnaast krijgen vier van de zes beoordeelde bacheloropleidingen, namelijk Algemene cultuurwetenschappen, Informatica, Milieu-natuurwetenschappen en Psychologie, het predicaat 'topopleiding'. Dat predicaat krijgen genoemde opleidingen omdat zij volgens de definities van de Keuzegids tot de top van het Nederlands wetenschappelijk onderwijs behoren.

In het verslagjaar zijn opnieuw instellingsbrede onderzoeken uitgevoerd onder studenten en docenten, zoals Studentinzicht en Docentinzicht. Bovendien is het project Open Universiteit Extra (OUX) geëvalueerd en verschijnt een rapportage over de resultaten van enquêtes onder recent afgestudeerde studenten.

Resultaten

Studenten

In 2014 heeft de Open Universiteit een instroom van 4.860 (in 2013: 5.196) nieuwe Nederlandse studenten en 460 (in 2013: 509) nieuwe Vlaamse studenten. Op 31 december 2014 hebben 16.888 (in 2013: 17.023) Nederlandse en Vlaamse studenten de beschikking over inschrijvingsrechten.

In het verslagjaar behoren 4.897 (in 2013: 5.088) studenten tot de categorie tweede-kansstudenten. Dit zijn studenten die ingeschreven staan bij Nederlandse studiecentra en niet eerder een hogere beroepsopleiding of wetenschappelijke opleiding hebben voltooid. Studenten bij Vlaamse studiecentra worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

Op 31 december 2014 hebben 28 (in 2013: 21) studenten de beschikking over inschrijvingsrechten voor de hogere beroepsopleiding Rechten en 38 (in 2013: 59) studenten voor de hogere beroepsopleiding Informatica.

Verbetering van studiesucces

De Open Universiteit besteedt veel aandacht aan verbetering van het studiesucces van studenten. Dat is een van de kernpunten in het Instellingsplan en de prestatieafspraken. Voor verbetering van studiesucces wordt ingezet op vermindering van de uitval van studenten op cursusniveau en verhoging van het aantal behaalde studiepunten per student per jaar. In 2014 is de uitval van studenten op cursusniveau ten opzichte van 2013 teruggebracht van 52 procent naar 50 procent. Het aantal behaalde studiepunten per student per jaar neemt in 2014 ten opzichte van 2013 toe van 6.0 naar 6.35.

Diploma's*

	propedeuse- diploma's		diploma's bachelor- opleidingen		diploma's master- opleidingen	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen	197	252	89	88	79**	60 ***
faculteit Management, Science & Technology	70	211	32	25	157	148
faculteit Psychologie en onderwijswetenschappen	235	200	157	135	112****	79
totaal	502	663	278	248	348	287

* Getuigschriften in wettelijke zin (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek)

** Inclusief drie vrij wo-diploma's

*** Inclusief vier vrij wo-diploma's

**** Inclusief één vrij wo-diploma

Studenten

Studiecentra

In 2014 zijn de zestien Nederlandse studiecentra in totaal 102.700 keer bezocht, waarvan 60.880 keer door studenten en alumni van de Open Universiteit. De overige ruim 40.000 bezoeken betreffen belangstellenden en bezoekers van workshops en lezingen in de studiecentra en houden ook verband met het afleggen van examens door studenten van andere instellingen of het huren van ruimte door externe partijen.

Studenten van de Open Universiteit bezoeken de studiecentra onder meer voor het afleggen van tentamens, begeleidingsbijeenkomsten en voor informatie en advies. De Open Universiteit biedt samen met de Vlaamse universiteiten aan Vlaamse studenten de mogelijkheid een academische studie op afstand te volgen. Het gehele onderwijsaanbod van de Open Universiteit is beschikbaar voor Vlaamse studenten.

Voorlichting en advisering

Studenten kunnen voorlichting en advies over masteropleidingen, bacheloropleidingen en schakeltrajecten telefonisch verkrijgen en via Vraag en antwoord op de website. Het kan gaan om reguliere individuele voorlichting of algemene advisering, maar ook om specifiekere voorlichting en advisering, bijvoorbeeld over niet-reguliere vrijstellingsverzoeken en toelatingsverzoeken tot een masteropleiding. Daarnaast vindt specifieke advisering plaats in het kader van mastermentoraat.

Studenten die een opleiding volgen, kunnen hun persoonlijke studierpad raadplegen in het digitale studieresultaatensysteem. Dat systeem geeft actuele informatie, zodat studenten kunnen zien welke cursussen zijn afgerond en welke zij nog in hun studieplannen moeten opnemen.

De instelling organiseert gemiddeld drie keer per jaar een tentamentraining in de studiecentra om met name nieuwe studenten op weg te helpen. Deze trainingen worden in 2015 gecontinueerd. Studieplaza, een interactieve en open website, biedt studenten ondersteuning en onderling contact tijdens de studie. Deze website bestaat uit de domeinen Studiecoach, Workshops, Marktplein en Functiebeperkingen.

Studeren met een functiebeperking

Gebaseerd op een adviesrapport van het expertisecentrum handicap + studie start de Open Universiteit met het toegankelijker maken van de elektronische leeromgevingen voor studenten met een functiebeperking. Bij de ontwikkeling van de nieuwe digitale leer- en werkomgeving houdt de Open Universiteit rekening met toegankelijkheid en studeren met een functiebeperking. In 2014 maken ongeveer 750 studenten met een functiebeperking gebruik van tentamenvoorzieningen. In 2015 werkt de Open Universiteit onder haar medewerkers verder aan bewustwording van digitale toegankelijkheid.

Kortingsregeling

Wettelijk is vastgelegd dat de Open Universiteit een voorziening treft voor minder draagkrachtige studenten. De Kortingsregeling Cursusgeld Open Universiteit geeft een inkomensafhankelijke korting op de cursussen van tachtig of vijftig procent. Volgens de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek komen alleen inschrijvingen waarop het wettelijk collegegeld van toepassing is, voor korting in aanmerking.

In 2014 maken 451 (in 2013: 427) studenten gebruik van deze kortingsregeling.

Open Universiteit

HOOFDSTUK 5

Onderzoek

In alle disciplines waarin onderwijs wordt verzorgd, wordt binnen de Open Universiteit ook wetenschappelijk onderzoek verricht. De Open Universiteit wil, aansluitend bij de keuze voor het profiel van de universiteit, de omvang en de kwaliteit van het onderzoek vergroten en de verwevenheid tussen onderwijs en onderzoek versterken.

Open University Graduate School

De Open University Graduate School is een thuishaven voor promovendi, hun promotores en begeleiders. De Graduate School informeert aankomende promovendi en faciliteert promovendi die formeel tot een promotietraject zijn toegelaten. Daarnaast is de Graduate School een communicatieplatform voor promovendi. Voor hen worden in 2014 een ontmoetingsdag, met lezingen en workshops, en diverse cursussen verzorgd, en er worden nieuwsbrieven verspreid. Ook voor begeleiders van promotietrajecten organiseert de Graduate School een cursus.

Aan het eind van het verslagjaar zijn er 389 promotietrajecten, 307 daarvan betreffen buitenpromovendi. In 2014 vinden dertien promoties plaats. Naar verwachting neemt in 2015 het aantal promoties fors toe.

Faculteiten

Cultuur- en rechtswetenschappen

Bij deze faculteit starten in het verslagjaar twee nieuwe onderzoeksprogramma's. Halverwege 2014 start Cultuurwetenschappen met opstelling van een nieuw onderzoeksprogramma. Dat brengt het onderzoek van de vier disciplines, filosofie, geschiedenis, kunstgeschiedenis en letterkunde, onder het gemeenschappelijk thema Waarde en waardering van cultuur. Het programma is de opvolger van het programma Traditie en vernieuwing. Inzet van het nieuwe programma is kwalitatieve en kwantitatieve versterking van het onderzoek van de vier disciplines, zowel op interdisciplinair als disciplinair niveau. Het overkoepelende thema is uitgangspunt voor hechte samenwerking tussen de vier disciplines én voor keuzes binnen specifiek discipline-gebonden onderzoek. Doel van deze tweeledige benaderingswijze

is garanderen dat het onderzoek zich op verantwoorde wijze kan profileren in de geesteswetenschappen en een bijdrage kan leveren aan actuele discussies over de mogelijkheden en grenzen van disciplinair en interdisciplinair onderzoek. Rechtswetenschappen start met het onderzoeksprogramma Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving, dat de opvolger is van het onderzoeksprogramma Kennis en verantwoordelijkheid in het recht. Het nieuwe programma is gebaseerd op een aantal belangrijke ontwikkelingen in de samenleving, die zich niet enkel op technologisch gebied afspelen, maar ook op intermenselijk vlak. De hoofdthema's zijn individualisering en vernetwerking (verweven relaties). Naar aanleiding van het nieuwe onderzoeksprogramma verschijnt in het verslagjaar de bundel 'Recht in een geïndividualiseerde netwerksamenleving', waaraan diverse onderzoekers van Rechtswetenschappen hebben meegewerkt. Door middel van deze bundel brengt Rechtswetenschappen het nieuwe onderzoeksprogramma voor het voetlicht. In 2014 beginnen zes externe promovendi met hun dissertatie.

Deze faculteit ontvangt voor het onderzoek The Congo Free State across Language, Media, Culture een subsidie van het programma Internationalisering in de geesteswetenschappen van NWO. Doel van dit financieringsinstrument is samenwerking tussen Nederlandse onderzoeksgroepen en hun buitenlandse collega's bevorderen en vorming van internationale netwerken versterken. Partners zijn de Uppsala universiteit, Leeds Metropolitan University en het onderzoeksinstituut van het Belgische Koninklijk Museum voor Midden-Afrika.

Management, Science & Technology

Deze faculteit werkt in 2014 aan het nieuwe onderzoeksprogramma Learning and Innovation in Resilient Systems – MST Research Program 2015 – 2020. Er worden drie onderzoeksprogramma's onderscheiden: Resilience, Learning en Innovation. Doel van het onderzoek is: 'To increase our understanding of the innovative and learning capacity of resilient systems, with a focus on (i) information and computer systems, (ii) organizational and management systems, and (iii) environmental systems.' Tevens is gewerkt aan het plan Onderzoeksbeleid Faculteit Management, Science & Technology 2015 – 2020, dat het facultaire onderzoeksbeleid weergeeft. Uitgangspunt is, dat de faculteit een aantrekkelijk en levendig onderzoeksklimaat biedt, dat leidt tot kwalitatief hoogwaardig onderzoek.

In het verslagjaar starten zestien externe promovendi en er worden drie nieuwe leerstoelen ingesteld.

Psychologie en onderwijswetenschappen

Onderzoek van Psychologie is geconcentreerd in het programma The interaction between implicit and explicit strategies for behaviour. Dit onderzoeksthema wordt onderzocht in de verschillende onderzoekslijnen binnen Psychologie: klinische psychologie, gezondheidspsychologie, arbeids- en organisatiepsychologie, psychologie van de levensloop, en evolutionaire en culturele psychologie. In 2014 wordt gewerkt aan actualisering en aanscherping van het onderzoeksprogramma en de deelprogramma's voor de jaren 2014 – 2019. In het verslagjaar starten bij deze faculteit 2 interne promovendi en 36 externe promovendi.

Voor landelijke implementatie van de ontwikkelde eHealth-interventie Actief Plus, die mensen stimuleert tot meer bewegen, ontvangt Psychologie een valorisatiesubsidie van ZonMW. Over vier maatschappelijk relevante onderwerpen, E-mental health, Antrozoölogie: Mens-dier relaties, Duurzame inzetbaarheid en eHealth, organiseert Psychologie gratis masterclasses via OpenU. Die trekken tussen 180 en 275 deelnemers. Psychologie neemt ook het voortouw in het jaarlijkse evenement U-meet met de organisatie van de masterclass Robots in de zorg.

Het Welten-instituut, onderzoekscentrum voor leren, doceren en technologie, is onderdeel van de faculteit Psychologie en onderwijswetenschappen en start op 1 januari 2014. Dit instituut is verantwoordelijk voor het profielonderzoek van de Open Universiteit en ontplooit activiteiten op het snijvlak van onderzoek, ontwikkeling en valorisatie.

Een deel van het profielonderzoek wordt bekostigd uit de tweede- en derdegeldstroom. In het verslagjaar starten vijf projecten die door de Europese Unie gefinancierd worden. Voor de Open Universiteit bedraagt het projectbudget in totaal 868.000 euro. Web2Jobs werkt voor mensen in het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie aan het innovatieve programma Train the Trainer, dat hen in staat stelt effectievere hulp te bieden aan volwassenen die willen herintreden op de arbeidsmarkt. In het project European Multiple MOOC Aggregator wordt gewerkt aan een systeem voor uitlevering van gratis onlinecursussen in meerdere talen. Daarmee willen de partners bijdragen aan behoud van het Europese culturele, onderwijskundige en taalkundige erfgoed, en interculturaliteit en meertaligheid bevorderen. Elearning, Communication and Open-data: Massive Mobile, Ubiquitous and Open Learning richt zich op leraren en zal hen opleiden in het gebruik van traditionele en mobiele 'massive open online courses' (MOOCs). Score2020 is een project voor de opzet van een regionaal expertisecentrum dat de ontwikkeling en uitlevering van 'massive open online courses' stimuleert. In het project MOOCknowledge ontwikkelen de partners een kennisbank over 'massive open online courses'. In samenwerking met het Canadese International Development Research Centre start in het verslagjaar het project New Learning Opportunities in a Networked World: Developing a Research Agenda on Innovative Uses of ICTs for Learning and Teaching. Doel van dit project is bevordering van de ontwikkeling van netwerken waarin onderzoek naar nieuwe digitale technieken centraal staat, teneinde de kwaliteit van de leerstof en leermogelijkheden voor achterstandsgroepen in ontwikkelingslanden te verbeteren. Het beschikbare budget bedraagt 110.000 euro, een bedrag dat vastgesteld is op

basis van een overeenkomst die de Open Universiteit gesloten heeft met het Canadese centrum. Verder ontvangt het Welten-instituut voor twee projecten in totaal 134.000 euro subsidie van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek. Het project Goed oefenen is een kunst: leerstrategieën voor effectief woordenschat-onderwijs zal resulteren in concrete didactische richtlijnen voor verbetering van woordenschatonderwijs. Serious Games voor Leren en Examineren in het MBO is een project dat zich richt op het gebruik van games in de opleiding ICT-beheerder. Het projectvoorstel Realising an Applied Game Eco-system verwerft subsidie van Horizon 2020, een programma van de Europese Unie om Europees onderzoek en innovatie te stimuleren. Dit project is gericht op de ontwikkeling van componenten en diensten die game-makers kunnen gebruiken om snel en efficiënt goede games te ontwikkelen. Realising an Applied Game Eco-system start in februari 2015 en zal onder leiding staan van de Open Universiteit. Het totale budget bedraagt 9 miljoen euro, waarvan 1,2 miljoen euro voor de Open Universiteit.

Het onderzoek van het Welten-instituut is ondergebracht in het programma Learning and teaching in technology-enhanced environments. Dat programma betreft niet alleen de innovatie van het hoger onderwijs, maar ook leren en doceren in beroeps-situaties, leren in een kennismaatschappij, en leren en doceren in onderwijs- en leerarrangementen. Het Welten-instituut kent drie vakgroepen. Binnen Fostering Effective, Efficient and Enjoyable Learning vindt onderzoek plaats naar cognitieve, affectieve en sociale aspecten van leren in interactie met leeromgevingen. In de vakgroep Technology Enhanced Learning Innovations for teaching and learning worden innovaties ten aanzien van technologie in het onderwijs bestudeerd. Onderzoek in de vakgroep Teaching and Teacher Professionalisation richt zich op de wijze waarop docentprofessionalisering kan worden vormgegeven. In het verslagjaar organiseert het Welten-instituut een Nederlandstalige 'massive open online course' (MOOC) over 'blended learning', waaraan ongeveer 1.200 mensen deelnemen.

In 2014 verstrekt het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap subsidie vanwege de afbouw van de activiteiten van het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek (LOOK). De projecten die dit centrum in 2013 start, worden in 2014 gecontinueerd door het Welten-instituut. Een aantal van die projecten is in het verslagjaar afgerond. Daarnaast starten nieuwe projecten die, om de kwaliteit te borgen, door de Programmaraad zijn goedgekeurd. De projecten worden voor september 2015 afgerond.

Wetenschappelijke integriteit

De Open Universiteit hecht er sterk aan dat haar medewerkers wetenschappelijke integriteit betrachten. Daarom heeft zij samen met andere Nederlandse universiteiten de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening opgesteld. Daarnaast heeft de Open Universiteit een Klachtenregeling wetenschappelijke integriteit en een Commissie Wetenschappelijke Integriteit. Bij die commissie kan een klacht worden ingediend door een ieder die vermoedt dat een (voormalig) medewerker van de Open Universiteit inbreuk heeft gepleegd op de wetenschappelijke integriteit. In 2013 zijn twee klachten aanhangig gemaakt en die zijn in 2014 door de Commissie behandeld. Eén klacht is ongegrond verklaard en één klacht is gegrond verklaard. Die is vervolgens geanonimiseerd gepubliceerd op de website van de vereniging van universiteiten (VSNU). In 2014 is één klacht binnengekomen en die wordt in 2015 behandeld. Naast de Commissie Wetenschappelijke Integriteit heeft de Open Universiteit een vertrouwenspersoon wetenschappelijke integriteit. In het verslagjaar is deze vertrouwenspersoon enkele keren geraadpleegd. Waar nodig vindt overleg en afstemming plaats tussen deze vertrouwenspersoon en de Commissie Wetenschappelijke Integriteit.

Onderzoekskengetallen

	inaugurele redes		dissertaties		weten- schappelijke publicaties		vak- publicaties		congres- bijdragen/ overig		afscheids- redes	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen	2	3	6	4	71	49	88	141	166	235	-	-
faculteit Management, Science & Technology	3	3	3	4	122	137	89	68	135	184	1	-
faculteit Psychologie en onderwijswetenschappen*	1	2	4	12	234	241	53	90	365	580	-	-
totaal	6	8	13	20	427	427	230	299	666	999	1	-

* Wat betreft 2014: inclusief de onderzoekskengetallen van het Welten-instituut

Publicaties staan op www.ou.nl/web/onderzoek/publicaties.

HOOFDSTUK 6

Samenwerking

Internationaal

Als instelling concentreert de Open Universiteit zich op samenwerking met de International Council on Open and Distance Education (ICDE) en de European Association of Distance Teaching Universities (EADTU). Rector magnificus prof. mr. Anja Oskamp is per 1 januari president van de EADTU. Het pan-Europese programma OpenupEd rondom 'massive open online courses' (MOOCs) dat de EADTU in 2013 start, wordt in 2014 gevolgd door vijf Europese projecten. Daarin worden vormen van open onderwijs, inclusief 'massive open online courses', uitgewerkt en onderzocht. In samenwerking met het Directoraat-generaal Onderwijs en cultuur van de Europese Unie beginnen de leden van de EADTU met Empower. In dit nieuwe initiatief delen open universiteiten hun expertise in implementatie van nieuwe vormen van onderwijs en leren in een online-genetwerkt Europa. De Open Universiteit is aanzienlijk vertegenwoordigd door deelname van experts van het Welten-instituut, de faculteit Management, Science & Technology en de Bestuursdienst.

Najaar 2014 ondertekent de faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen een overeenkomst met de Fernuniversität in Hagen en de Universidad Nacional de Educación a Distancia. Onder de naam EDELNet werken de partners voor alle onderdelen van hun rechtenopleiding aan een gemeenschappelijk programma voor studenten op het gebied van internationale opleiding, training en uitwisseling. Ook 'staff mobility' wordt in de overeenkomst geregeld.

Met de Europese Unie en een aantal buitenlandse universiteiten werkt de faculteit Management, Science & Technology samen in het project European Cooperation in Science and Technology. De vakgroep Natuurwetenschappen werkt mee aan COST Action Innovations in Climate Governance: Sources, Patterns and Effects, en de vakgroep Informatica participeert in COST Action Timing Analysis on Code-Level.

Nationaal

De faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen zet in de Schakelzone Recht haar samenwerking voort met andere rechtenfaculteiten van Nederlandse universiteiten. Met de Erasmus School of Law werkt de faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen aan ontwikkeling van onderwijsmateriaal.

De faculteit Psychologie en onderwijswetenschappen ontwikkelt in samenwerking met RINO Zuid de postacademische cursus Advanced e-mental health voor psychologen die een postmaster-beroepsopleiding tot gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut of klinisch psycholoog hebben afgerond of daarmee vergevorderd zijn. De samenwerking met hbo-instellingen via Kies op Maat is geïntensiveerd. In samenwerking met de Erasmus Universiteit Rotterdam wordt het Open Universiteit-schakelprogramma voor de instroom van masterstudenten bij de Erasmus Universiteit Rotterdam voortgezet.

Provinciaal en regionaal

Human Capital Agenda's

Samen met de Provincie Limburg werkt de faculteit Management, Science & Technology aan de Human Capital Agenda (Duurzame inzetbaarheid in Logistiek Limburg) en de Human Capital Agenda Gezondheid en Zorg (Vitaliteitsprogramma's bij bedrijven in Limburg).

Zorgacademie Parkstad Limburg

De Zorgacademie Parkstad Limburg levert een bijdrage aan het terugdringen van het tekort aan zorgpersoneel. Naast de Open Universiteit participeren Atrium Medisch Centrum Parkstad, Zuyd Hogeschool, Mondriaan, een instelling voor geestelijke gezondheidszorg, en Sevagram, een zorgorganisatie voor ouderen. In 2014 heeft de Zorgacademie een permanente, juridische status (corporatie), met de ambitie in heel Limburg de opgedane kennis en kunde uit te dragen. Meerdere potentiële nieuwe partners willen participeren. In het verslagjaar ontstaat een nieuwe juridische entiteit waaraan nieuwe partners gaan deelnemen. De nieuwe naam is Zorgacademie Limburg en die zal in heel Limburg opereren. De Open Universiteit heeft met de oprichting van de corporatie de directietaak overgedragen aan de zorgpartijen. Daartoe is een directeur vanuit de zorg aangetrokken. Voor 2015 wordt een nieuw inhoudelijk programma geïntroduceerd. De Open Universiteit blijft actief in het bestuur.

Hart voor Limburg

De Open Universiteit participeert in het project Hart voor Limburg, dat het aantal doden als gevolg van een hartstilstand wil terugdringen. De successen van Hart voor Limburg 1.0, waarin producten van de Open Universiteit voor reanimatieonderwijs zijn gebruikt, zijn niet onopgemerkt gebleven. De overlevingskans na een hartstilstand is in Limburg door de combinatie van de samenwerking verhoogd van ongeveer 16 procent naar 23 procent.

De Provincie heeft omwille van deze successen verzocht plannen in te dienen voor een nieuwe subsidie Hart voor Limburg 2.0 en opdracht gegeven deze nieuwe aanvraag via een gezamenlijke stichting voort te zetten. In 2015 vindt inrichting van deze stichting plaats en worden de activiteiten gecontinueerd.

Educatieve Agenda Limburg

De Educatieve Agenda Limburg is een samenwerkingsverband tussen de vier instellingen voor hoger onderwijs in Limburg, Open Universiteit, Universiteit Maastricht, Zuyd Hogeschool en Fontys Hogescholen, en de Limburgse besturen voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs. Doel is de

kwaliteit van het secundair onderwijs in Limburg te verbeteren door het aantal docenten in het secundair onderwijs te vergroten en hun kwaliteit waar nodig en mogelijk in professionaliseringstrajecten te verhogen. Het hoger onderwijs, het secundair onderwijs en de provinciale overheid (in het kader van het programma Kennis-As Limburg) dragen ieder een derde van de kosten van dit initiatief. Eind 2014 zijn de eerste vier doorbraakprojecten in gang gezet. Het eerste project betreft het lager beroepsonderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. In die onderwijssectoren wordt bekeken hoe er beter gebruik te maken is van data, zodat er meer zicht komt op de leerroutes van leerlingen. Dit project vindt plaats in samenwerking met de Universiteit Maastricht. Het tweede project vindt plaats in het voortgezet onderwijs, waar gestart is met het scouten van leerlingen die talent hebben voor het leraarsvak. De eerste resultaten lijken veelbelovend. Ook het derde project betreft het voortgezet onderwijs. Daar zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een Regionaal Leer Centrum Heyy. Er hebben verkennende interviews plaatsgevonden met stakeholders, te weten directie, teamleiders, leraren, Fontys Lerarenopleiding Sittard en bedrijfsleven. Binnen het vierde project wordt gewerkt aan een traject dat startende docenten in het primair onderwijs intensiever begeleidt, in samenwerking met de Nieuwste Pabo. De effecten van deze vier projecten op langere termijn worden gevolgd in het project Proactieve kwaliteitszorg. Daarvoor worden bij bijna alle Limburgse scholen gegevens over leerlingen verzameld. Daarnaast zijn verkennende gesprekken gevoerd om dit soort gegevens ook bij leraren te verzamelen. Het is de bedoeling dat de eerste projecten, die een looptijd van vier jaar hebben, worden opgevolgd door twee nieuwe tranches van projecten, zodat de uiteindelijke looptijd van de Educatieve Agenda Limburg tien jaar bedraagt.

Kenniscampus The Area

De Open Universiteit, Universiteit Maastricht en Zuyd Hogeschool willen hun kennis over 'business intelligence' en 'smart services' bundelen in het gezamenlijk op te richten expertisecentrum Business Intelligence & Smart Services. Doel is binnen vijf jaar uit te groeien tot een toonaangevend internationaal expertisecentrum op het terrein van onderzoek en valorisatie. Door samen met overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven te investeren in nieuwe vormen van onderzoek, onderwijs en valorisatie, beogen de partijen middels co-creatie en open innovatie een hotspot op het gebied van 'business intelligence' en 'smart services' te creëren. Dit expertisecentrum moet tevens leiden tot werkgelegenheid en versterking van de regionale economische structuur. De samenwerkende partijen zien meerwaarde in de ontwikkeling van een campus om tot creatie van de hotspot te komen. Daarom is gekozen voor het concept The Area. Dat beoogt de campusontwikkeling te initiëren, te stimuleren en te faciliteren door het creëren van de juiste randvoorwaarden. De campus van de Open Universiteit is een voor de hand liggende keuze, vanwege de actieve rol die de Open Universiteit speelt in de ontwikkeling van dit expertisecentrum. Maar ook de directe nabijheid van de kennisinstellingen Zuyd Hogeschool en Arcus College, en de aanwezigheid van een dubbele glasvezel die een supersnelle en hoogwaardige connectiviteit in heel Europa mogelijk kan maken, vergroten voor de partners de aantrekkelijkheid van de campus van de Open Universiteit.

Bij APG zal de hoofdvestiging van de campus ondergebracht worden en geaccrediteerde nevenvestigingen onder andere bij de Open Universiteit. Op de campus van de Open Universiteit zijn reeds meerdere bedrijven gevestigd en er zijn opties voor meerdere grote partijen. De Provincie heeft ingestemd met formalisatie van het expertisecentrum Business Intelligence & Smart Services en stelt subsidie beschikbaar voor dat centrum en kenniscampus The Area.

Voorts is onderzoek gedaan naar verbinding tussen de energiekas van Mijwater B.V. en de campus van de Open Universiteit.

HOOFDSTUK 7

Sociale paragraaf

Organisatie

Eind 2014 heeft de Open Universiteit 673 medewerkers (542 fulltime-equivalenten) in dienst. Dat aantal is inclusief de te herplaatsen medewerkers als gevolg van beide reorganisaties en de medewerkers die als reductie in de formatie zijn meegenomen, maar via natuurlijk verloop de organisatie de komende jaren zullen verlaten. Indien een correctie wordt doorgevoerd voor het aantal onbezoldigde hoogleraren, dan bedraagt het aantal medewerkers 653. De categorie wetenschappelijk personeel omvat 269 fulltime-equivalenten, de categorie ondersteunend beheerspersoneel 273 fulltime-equivalenten. Ook deze fulltime-equivalenten zijn inclusief de eerder genoemde categorieën. Ten opzichte van 2013 daalt de categorie wetenschappelijk personeel met negentien fulltime-equivalenten en de categorie ondersteunend beheerspersoneel met vijftien fulltime-equivalenten. Afgerond komt de verhouding tussen beide categorieën uit op 50:50, net zoals in 2013. Naast het onderscheid tussen wetenschappelijk personeel en ondersteunend beheerspersoneel maakt de Open Universiteit, naar aanleiding van het benchmarkonderzoek overhead universiteiten, onderscheid tussen generieke overhead en overhead voor onderwijs- en onderzoekondersteuning. De Open Universiteit heeft in het kader van de prestatieafspraken vastgelegd dat de generieke overhead ultimo 2015 is teruggebracht tot 25,9 procent van de totale formatie. Op 31 december 2014 bedraagt deze 26 procent. Op peildatum 31 december 2010 30,5 procent.

Het ziekteverzuim exclusief zwangerschap bedraagt in het verslagjaar 3,75 procent. Dat is hoger dan de Verbaannorm, die in 2014 3,33 procent bedraagt. De Verbaannorm geeft een indicatie van het haalbare ziekteverzuim-niveau in een organisatie, afgezet tegen het ingeschatte haalbare verzuim in heel Nederland. Ten opzichte van 2013 stijgt het verzuim met 0,25 procent, onder meer door toenemend langdurig verzuim. De gemiddelde meldingsfrequentie is gedaald naar 0,92; in 2013 bedraagt de gemiddelde meldingsfrequentie 1,1.

Reorganisaties

Het verslagjaar staat in het teken van implementatie van de nieuwe organisatiestructuur. Per 1 januari 2014 kent de Open Universiteit niet langer zes faculteiten, twee expertisecentra en vier ondersteunende diensten, maar drie faculteiten en twee ondersteunende diensten. Alle medewerkers zijn geplaatst in die drie faculteiten en twee ondersteunende diensten.

Voor zeventien medewerkers die in het kader van de Open Universiteit-brede reorganisatie in 2013 niet zijn geplaatst en met ontslag worden bedreigd, zijn extern loopbaantrajecten gestart bij vier loopbaanadviesbureaus. Van deze zeventien medewerkers zijn tien medewerkers die geen nieuwe baan kunnen vinden, na het verstrijken van de ontslagbeschermingsperiode ontslagen per 1 oktober 2014. De overige medewerkers hebben een baan gevonden, of hun ontslagbeschermingstermijn is verlengd.

Voor vijf medewerkers, waaronder één zieke medewerker, die op basis van een proefplaatsing/detachering niet definitief zijn geplaatst, is de ontslagbeschermingstermijn verlengd voor de duur van de proefplaatsing/detachering/ziekte.

Eind 2013 heeft het College van bestuur het definitieve reorganisatie- en personeelsplan Psychologie en onderwijswetenschappen vastgesteld, waarin de reorganisatie van het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek en het Centre for Learning Sciences and Technologies is verwerkt. Als gevolg van deze reorganisatie zijn 24 medewerkers te herplaatsen, dan wel met ontslag bedreigd. De herplaatsingsprocedure voor deze medewerkers is begin 2014 gestart. Van deze 24 medewerkers zijn 6 medewerkers binnen de Open Universiteit herplaatst. Twee medewerkers die in 2014 hun promotieonderzoek afronden, worden per 1 januari 2015 definitief geplaatst in de functie van universitair docent. Met twee medewerkers is een regeling getroffen en één medewerker heeft op eigen verzoek ontslag genomen en daarbij gebruikgemaakt van de mobiliteitspremie uit het Sociaal statuut Open Universiteit. Eén medewerker is in het kader van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen afgekeurd en één medewerker is overleden. Elf medewerkers zijn vooralsnog niet herplaatst, dan wel worden met ontslag bedreigd.

Personele maatregelen faculteit Management, Science & Technology

Medio 2014 wordt duidelijk dat er in deze faculteit sprake is van een structureel financieel tekort, waardoor het noodzakelijk is het (loon)kostenniveau te verlagen. In dat kader zijn met een aantal medewerkers afspraken gemaakt, hetgeen een reorganisatie voorkomt.

Humanresourcemanagement

Het HRM-beleidsplan 2014 – 2016 is in maart 2014 door het College van bestuur vastgesteld. Hierin staan vier thema's centraal, namelijk strategische personeelsplanning, professionele ontwikkeling van medewerkers en leidinggevendenden, duurzame inzetbaarheid en vitaliteit, en arbeidsvoorwaarden.

In het kader van strategisch humanresourcemanagement start de Open Universiteit in het verslagjaar met ontwikkeling van een HR-app van Qlikview. Hierin worden de belangrijkste strategische ken- en stuurgetallen opgenomen. De uitrol van deze app vindt begin 2015 plaats. Verdere uitwerking en invulling van de ken- en stuurgetallen die van belang zijn voor strategisch humanresourcemanagement zal middels een ontwikkelproces plaatsvinden in 2015.

In het kader van professionele ontwikkeling wordt in 2014, net als in 2013, een leergang Academisch leiderschap georganiseerd voor het wetenschappelijk personeel en start de werving voor een derde editie in 2015. Tevens vindt in november 2014 de aftrap plaats voor de leergang Effectief leiderschap OBP. Daarnaast is het beleid voor de Basiskwalificatie Onderwijs geactualiseerd en permanente educatie wordt verder uitgewerkt.

In 2014 is met nagenoeg alle medewerkers een resultaat- en ontwikkelgesprek gevoerd. Die zijn immers van essentieel belang voor duurzame inzetbaarheid en vitaliteit. De input van eerdere evaluaties en de ervaringen met het voeren van resultaat- en ontwikkelgesprekken in 2014 zijn meegenomen in de ontwikkeling van een nieuwe systematiek voor resultaat- en ontwikkelgesprekken. Die wordt in het eerste kwartaal van 2015 ingevoerd. Aan medewerkers biedt de Open Universiteit in dit kader trainingen aan. Tevens participeert de Open Universiteit in het vervolgproject van het Sociaal Fonds voor de Kennissector inzake duurzame inzetbaarheid en neemt zij deel aan het lerend netwerk dat gericht is op employability. Het betreft een traject van twee jaar waaraan vijf universiteiten deelnemen, met als doel versterking van employability van personeel in het wetenschappelijk onderwijs.

Ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden zijn in 2014 voorbereidingen getroffen voor implementatie van de werkkostenregeling per 1 januari 2015. Verder vindt in 2014 aanbesteding van de arbodienstverlening plaats.

Vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen

Binnen de Open Universiteit zijn drie vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen aangesteld. In 2014 zoeken twintig personen, medewerkers en studenten, contact met de vertrouwenspersonen omdat zij ongewenst gedrag ervaren. Hierbij is aangegeven dat het gaat om intimidatie, agressie en geweld, stalking, pesten, discriminatie en niet integer gedrag en bejegening. Naast de opvang en begeleiding van deze personen houden de vertrouwenspersonen zich bezig met advisering en voorlichting over psychosociale arbeidsbelasting. In dat verband is er binnen de Open Universiteit overleg met diverse gremia en er vindt overleg plaats met vertrouwenspersonen van andere universiteiten. Algemeen gesproken streven de universiteiten naar een werkklimaat waarin medewerkers zich optimaal sociaal veilig voelen.

Open Universiteit

HOOFDSTUK 8

Financiën

Financiële gegevens

Balanspositie ultimo 2014

Over 2014 bedraagt het positieve resultaat 697.000 euro. Ultimo 2014 bedraagt het balanstotaal 45.631.000 euro (2013: 46.475.000 euro). Aan de activazijde is er een toename van voorraden en een afname van liquide middelen. Aan de passivazijde nemen de voorzieningen toe, als gevolg van de voorziening met betrekking tot de faculteit Management, Science & Technology. De kortlopende schulden nemen af vanwege lagere vooruitontvangen bedragen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en lagere vooruitontvangen college- en les gelden.

Overzicht ontwikkeling kengetallen

	2014	2013
kengetal		
solvabiliteit (eigen vermogen/balanstotaal)	0,09	0,07
current ratio (vlottende activa/vlottende passiva)	1,12	1,08
rentabiliteit (resultaat/totale baten + rentebaten)	1,1%	-/- 3,5%
% personele lasten van de totale lasten	75,2%	72,8%
% rijksbijdrage van de totale baten	61,3%	57,1%

Financiële instrumenten en risicobeheersing

De Open Universiteit maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten, die de onderneming blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen, heeft de Open Universiteit een beleid, inclusief een stelsel van limieten en procedures, opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de instelling te beperken. De Open Universiteit zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

Marktrisico

Valutarisico

De instelling is voornamelijk werkzaam in Nederland en loopt derhalve geen significante valutarisico's.

Prijrisico

De instelling belegt niet in effecten en loopt derhalve geen significante prijrisico's.

Rente- en kasstroomrisico

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (liquide middelen). Voor vorderingen met variabele renteafspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

De Open Universiteit heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

De instelling maakt geen gebruik van bancaire kredietfaciliteiten. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden en dergelijke benadert de boekwaarde daarvan.

Financiële analyse

Baten

De totale baten over 2014 dalen ten opzichte van 2013 met 3.977.000 euro. De rijksbijdrage neemt toe met 420.000 euro. De overige overheidsbijdragen/subsidies nemen af met 4.962.000 euro als gevolg van afname van de subsidie voor het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek (2.646.000 euro) en de overheveling in 2014 door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van de bijdrage Maastricht School of Management (MSM) naar de Universiteit Maastricht (2.316.000 euro). De cursus-, les- en examen-gelden nemen per saldo toe met 1.179.000 euro door een hogere vrijval van vooruitontvangen cursusgelden.

De baten werk in opdracht van derden dalen met 264.000 euro, evenals de overige baten (350.000 euro).

Personele lasten

De personele lasten over 2014 dalen met 3.664.000 euro ten opzichte van 2013. Dit kan worden verklaard door een daling van lonen en salarissen als uitvloeisel van de in 2013 doorgevoerde instellingsbrede reorganisatie bij het ondersteunend personeel en de reorganisatie als gevolg van stopzetting van de subsidie voor het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek (LOOK). De gemiddelde formatie

neemt hierdoor af van 585 fulltime-equivalenten ultimo 2013 tot 559 fulltime-equivalenten ultimo 2014. Daarnaast zijn de lonen en salarissen voor boventalligen bekostigd uit de vooruitontvangen bijdrage van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Per saldo neemt de mutatie voorzieningen ten opzichte van 2013 toe met 618.000 euro. Hiertegenover staat, dat in 2014 een voorziening is getroffen als gevolg van een ombuiging bij de faculteit Management, Science & Technology ten bedrage van 2.595.000 euro.

Inkomensoverdracht MSM

De inkomensoverdracht MSM neemt af met 2.316.000 euro omdat het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de bijdrage MSM in 2014 overhevelt naar de Universiteit Maastricht en er derhalve geen inkomensoverdracht meer plaatsvindt door de Open Universiteit.

Materiële lasten

De overige instellingslasten dalen ten opzichte van 2013 met 1.155.000 euro. Het gaat hoofdzakelijk om materiaalgebonden lasten en algemene kosten.

Risicoparagraaf

De financiële positie van de Open Universiteit staat nog steeds onder grote druk. Het jaar 2014 wordt afgesloten met een positief resultaat, waardoor de eigen vermogenspositie verbetert. De door de Raad van toezicht goedgekeurde begroting 2015 sluit met een positief resultaat van 143.000 euro. Vanuit meerjarenperspectief zal de ontwikkeling van de financiële positie strak worden bewaakt. Het financiële beleid van de Open Universiteit is de komende jaren gericht op aansterken van het eigen vermogen door strakke sturing en bewaking van de bedrijfsprocessen, monitoren van designaleerde risico's en systematisch afwegen van de mogelijkheden tot inpassing van strategische projecten binnen de financiële kaders.

Voor 2015 kunnen verschillende risico's worden onderkend.

Strategische risico's

Vernieuwing van het onderwijs

In het studiejaar 2014 – 2015 is gestart met vernieuwing van de wetenschappelijke masteropleidingen middels het aanbieden van de master begeleid. Dit betreft het eerste deel van de onderwijsvernieuwing, die in het Instellingsplan en de prestatieafspraken verwoord zijn. Daarnaast zal in 2015 de vernieuwing van het wetenschappelijke bacheloronderwijs en het aanbod schakelprogramma's worden voorbereid. Vernieuwing van het onderwijs is ingewikkeld, omdat het vrijwel alle aspecten van de Open Universiteit raakt. Als beheersingsmaatregel is een nieuwe projectorganisatie ingericht, waarvoor capaciteit is vrijgemaakt en er is een duidelijke opdracht meegegeven. Daarnaast wordt reeds geïmplementeerde vernieuwing in het onderwijs gemonitord en waar nodig bijgestuurd.

Prestatieafspraken

In 2016 moet de Open Universiteit rapporteren over uitvoering van de prestatieafspraken. Risico is, dat de Open Universiteit in 2015 alsnog achterblijft of afwijkt. Als beheersingsmaatregel zullen de prestatieafspraken worden gevolgd aan de hand van een prestatie-monitor. Ook zal het College van bestuur met het management van de eenheden in viermaandelijke auditgesprekken een vinger aan de pols houden en, indien nodig, bijsturen.

yOUlearn

De nieuwe elektronische leeromgeving yOUlearn zal met ingang van studiejaar 2015 – 2016 ingezet worden voor ondersteuning van het wetenschappelijke masteronderwijs. Flankerend hieraan is besloten in de komende jaren de huidige, naast elkaar bestaande leeromgevingen, af te bouwen. Als beheersingsmaatregel is het programma zodanig ingericht, dat een uitgebalanceerd systeem voor monitoring, beoordeling en besluitvorming is ingebed.

Instellingstoets kwaliteitszorg

De Open Universiteit heeft deze toets in 2014 met een positief resultaat doorlopen onder voorwaarden, waaraan binnen twee jaar moet worden voldaan. Om hieraan te kunnen voldoen, starten in 2015 gerichte acties die ertoe leiden, dat de Open Universiteit in 2016 aan de voorwaarden voldoet. De voortgang zal worden gemonitord door het College van bestuur.

Financiële risico's

Vermindering rijksbijdrage

De rijksbijdrage is de belangrijkste bron van inkomsten voor de Open Universiteit. De hoogte hiervan is slechts voor een klein deel door de Open Universiteit te beïnvloeden (diploma's en promotiepremie's). Beheersing is alleen indirect mogelijk, door het nakomen van prestatieafspraken en het verhogen van de kwaliteit en productiviteit van onderwijs en onderzoek. Ook een goede positionering van de Open Universiteit binnen de vereniging van universiteiten (VSNU) en in contacten met departement en politiek blijven aandacht vragen van het College van bestuur.

Tariefstelling en vermindering van onderwijsinkomsten

Na de rijksbijdrage zijn inkomsten uit de cursusafzet de belangrijkste bron van inkomsten. In tegenstelling tot andere universiteiten heeft de Open Universiteit geen demografisch voorspelbare studentenpopulatie en daardoor zijn de inkomsten relatief ongewis. In 2014 heeft de Open Universiteit wijzigingen doorgevoerd in de collegegelden en inschrijffvoorwaarden. Verdere verhoging is de komende jaren voorzien in de richting van een kostendekkend tarief. Daarnaast heeft de overheid de tariefstelling van schakelprogramma's naar zich toe getrokken en mag slechts een beperkte vergoeding worden gevraagd. De ontwikkeling van onderwijsinkomsten wordt nauwgezet gevolgd en in 2015 zal extra aandacht worden besteed aan communicatie met studenten en profilering van de Open Universiteit. Bij schakelprogramma's zijn maatregelen genomen met betrekking tot herinrichting van de programma's en kostenefficiëntie.

Omvang tweede- en derdegeldstroomonderzoek / contractonderwijs

Inkomsten worden op de 'markt' dan wel in competitie verworven en zijn daardoor onzeker. Op het gebied van de tweede- en derdegeldstroom (onderzoek) is een intensiveringsplan voor het Welten-instituut noodzakelijk. In de begroting van de Open Universiteit is in een Open Universiteit-breed stimuleringsfonds onderzoek voorzien om uitbreiding van onderzoeksvolume en verhoging van onderzoekskwaliteit te ondersteunen. Op het gebied van de derdegeldstroom (onderwijs) worden maatregelen getroffen, waaronder terugbrengen van kosten en stopzetten van activiteiten die niet rendabel zijn.

Lastenverzwaring

Stijging van loon, prijs en sociale premies hollen de begroting van de Open Universiteit uit. Als beheersingsmaatregel is voorzien, dat in 2015 en verdere jaren twee procent kostenbesparing in de ondersteuning en infrastructurele budgetten wordt doorgevoerd.

In de Continuïteitsparagraaf wordt de verwachte ontwikkeling van eigen vermogen, solvabiliteit en resultaat weergegeven voor de jaren 2015 tot en met 2017.

Organisatorische risico's en kwaliteitsrisico's

Begin 2012 is vastgesteld, dat de inrichting van de Open Universiteit niet langer effectief is. Daarna is een reorganisatie doorgevoerd, de sturing is aangepast en de organisatie-inrichting is veranderd. Naast het verlies van capaciteit en expertise vergen reorganisatietrajecten veel energie en aandacht. Daarnaast is vastgesteld, dat de lat omhoog moet. De kwaliteit van de medewerkers bepaalt in sterke mate of de Open Universiteit echt beter wordt in wat zij doet. Als beheersingsmaatregelen kunnen worden genoemd strakke monitoring in het College van bestuur, het Universitair managementteam en in overleg met de Ondernemingsraad, waarbij voortdurende prioritering zal plaatsvinden. Viermaandelijks vinden interne audit-gesprekken plaats tussen College van bestuur en organisatieonderdelen. Ook wordt ingezet op een versterkt beleid voor humanresourcemanagement.

Werkkapitaal en financieringsbehoefte

Het werkkapitaal bedraagt ultimo 2014 3.097.000 euro ten opzichte van 2.225.000 euro ultimo 2013. In 2014 hebben geen externe financieringsactiviteiten plaatsgevonden en zijn ook geen middelen belegd in niet direct opeisbare middelen zoals effecten of deposito's.

Zoals ook blijkt uit de meerjarenbegroting in de continuïteitsparagraaf zullen ook komende jaren geen externe financieringsactiviteiten plaatsvinden.

Treasury

Beleid, taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het Treasurystatuut. Dat voldoet aan de richtlijnen die zijn verwoord in de Regeling beleggen en belenen, uitgegeven door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Bij de Open Universiteit is het primaire treasurydoel financieel risicobeheer. Het secundaire doel is reductie van financieringskosten.

Aanwezigheid en werking intern risicobeheersings- en controlesysteem

De opzet en werking van de risicobeheersings- en controlesystemen worden jaarlijks getoetst. De managementletter van de externe accountant, waarin wordt ingegaan op opzet, bestaan en werking van de (financiële) interne risicobeheersings- en controlesystemen, wordt jaarlijks besproken met het College van bestuur en de Raad van toezicht. Monitoren van de aanbevelingen is een taak van het College van bestuur. Een belangrijk onderdeel van de risicobeheersings- en controlesystemen is de (financiële) rechtmatigheid. De financiële rechtmatigheid is in het Onderwijscontroleprotocol expliciet benoemd als onderdeel van de controlewerkzaamheden van de externe accountant. Toetsing vindt plaats aan de hand van het door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verstrekt referentiekader. Wet- en regelgeving die in dit verband van belang zijn, zijn de Europese aanbestedingsregels, de Regeling beleggen en belenen, de notitie Helderheid en richtlijnen inzake de scheiding tussen publieke en private activiteiten. De ontwikkelingen inzake overheidsfinanciering en de stringenter wordende regelgeving noodzaken de Open Universiteit haar interne beheersings- en controlemaatregelen aan een voortdurende blik te onderwerpen. Als uitvloeisel hiervan zal in 2015 een intern auditplan worden geïmplementeerd.

Investerings 2015

Voor het begrotingsjaar 2015 zijn ict-vervangingsinvesteringen voorzien ten bedrage van 700.000 euro, alsmede groot onderhoud aan gebouwen ten bedrage van 311.000 euro.

Begroting 2015

De door de Raad van toezicht goedgekeurde begroting 2015 sluit met een positief resultaat van 143.000 euro. In deze begroting is rekening gehouden met de gevolgen van de ombuiging bij de faculteit Management, Science & Technology. Er is ook rekening gehouden met de doorgevoerde tariefwijzigingen in het instellingscollegegeld en vraaguitval door afschaffing van de studiepakketten. Afgezet tegen de meerjarenbegroting tot en met 2019 kan worden vastgesteld dat het eigen vermogen zich in positieve zin zal ontwikkelen en strak zal worden gemonitord.

Declaraties leden College van bestuur

In overeenstemming met de brief van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 25 november 2011 met kenmerk 337429 inzake transparantie declaraties bestuurders is het overzicht declaraties bestuursleden verslagjaar 2014 op de volgende bladzijde samengesteld.

Overzicht declaraties bestuursleden verslagjaar 2014 (bedragen in euro)

	drs. S.P. van den Eijnden	drs. ing. C.J. Brouwer	prof. mr. A. Oskamp
representatiekosten	1.355	276	395
reiskosten binnenland	8.393	8.477	8.051
reiskosten buitenland	-	3.721	4.300
overige kosten	3.695*	6.098**	1.457
totaal	13.443	18.572	14.203

* Waarvan 1.800 euro pensionkosten drs. S.P. van den Eijnden

** Waarvan 4.750 euro studiekosten in het kader van PhD-school drs. ing. C.J. Brouwer

Juridische structuur

Belangen van de Open Universiteit in andere maatschappijen zijn als volgt verdeeld.

	Aandeel in geplaatst kapitaal
OU Holding BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Diensten BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Deelnemingen BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV, Heerlen	100%
Lex BV, Heerlen	100%

Continuïteitsparagraaf

Personele kengetallen

	2014	2015	2016	2017
management/directie	17,00	15,80	15,80	15,80
onderwijzend personeel	-	-	-	-
wetenschappelijk personeel	265,68	257,28	234,78	228,40
overig	259,64	245,93	232,72	229,88
totaal inclusief korting	542,32	519,01	483,30	474,08

Het betreft de stand van de formatie ultimo van het kalenderjaar. In 2015, 2016 en 2017 wordt de categorie 'Overig' met twee procent gekort. In de prognose wordt geen rekening gehouden met toekomstige tweede- en derdegeldstroomprojecten.

Zoals reeds in het jaarverslag 2013 is vermeld, zijn de effecten van de in 2013 ingezette Open Universiteit-brede reorganisatie thans zichtbaar. Daarnaast zullen de effecten van de reorganisatie in het kader van de stopzetting van de subsidie voor het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek (LOOK) nog leiden tot een verdere daling van de personele formatie van de Open Universiteit.

Voor de niet-wetenschappelijke functie (categorie 'Overig') is vanaf 2015 een reductie-doelstelling van twee procent per jaar opgelegd. In bovenstaande tabel is hiermee rekening gehouden.

Balans

Bedragen maal € 1.000

	2014	2015	2016	2017
immateriële vaste activa	398	161	299	507
materiële vaste activa	15.221	14.325	13.887	14.233
totaal vaste activa	15.619	14.486	14.186	14.740
voorraden	1.245	1.245	1.245	1.245
vorderingen	5.072	5.072	5.072	5.072
liquide middelen	23.695	20.890	18.699	17.842
totaal vlottende activa	30.012	27.207	25.016	24.159
totaal activa	45.631	41.693	39.202	38.899
algemene reserve (publiek)	4.369	4.627	5.398	6.509
algemene reserve (privaat)	-397	-397	-397	-397
bestemmingsreserve (publiek)	0	0	0	0
bestemmingsfonds (publiek)	95	28	0	0
eigen vermogen	4.067	4.258	5.001	6.112
voorzieningen	14.649	11.346	8.565	7.291
langlopende leningen	0	0	0	0
crediteuren	2.777	2.777	2.777	2.777
belastingen en sociale premies	2.894	2.894	2.894	2.894
vooruitontvangen cursusgeld	7.707	7.707	7.707	7.707
vooruitontvangen subsidies	4.340	4.340	4.340	4.340
OCW/EZ	2.694	1.868	1.415	1.275
overige overlopende passiva schulden	6.503	6.503	6.503	6.503
totaal vlottende passiva	26.915	26.089	25.636	25.496
totaal passiva	45.631	41.693	39.202	38.899

Raming baten en lasten

Bedragen maal € 1.000

	2014	2015*	2016	2017
rijksbijdragen	38.929	39.538	38.279	40.123
overige overheidsbijdragen/subsidies	1.299	818	0	0
cursus-, les-, en examengelden	17.575	16.502	16.065	16.066
baten werk in opdracht van derden	3.985	4.309	3.429	2.873
overige baten	1.671	1.176	1.176	1.176
totaal baten	63.459	62.343	58.949	60.238
personele lasten	47.368	47.441	44.036	44.999
inkomenoverdracht (MSM)				
afschrijvingen	2.316	2.262	2.179	2.179
huisvestingslasten	2.670	2.375	2.275	2.325
overige lasten	10.623	10.349	9.946	9.852
totaal lasten	62.977	62.427	58.436	59.355
saldo baten en lasten	482	-84	513	883
rentebaten	215	275	230	228
financiële baten en lasten	215	275	230	228
resultaat	697	191	743	1.111

* Cijfers 2015 op basis van actuele begroting 2015

Eigen vermogen

Ultimo 2014 bedraagt het eigen vermogen 4.067.000 euro. Voorzien wordt, dat het eigen vermogen in de komende jaren toeneemt door de positieve resultaten die de komende jaren worden voorzien. Ultimo 2017 wordt een eigen vermogen verwacht van 6.112.000 euro.

Financieringsstructuur

Op basis van de meerjarenbegroting blijkt, dat er geen externe financieringsactiviteiten noodzakelijk zijn. De cijfers tot en met 2017 zijn conservatief begroot. Voor wat betreft strategische projecten zijn nog geen cijfers in de meerjarenraming opgenomen.

Beschikbare liquiditeiten zullen, indien dit zich zal voordoen, alleen worden belegd in direct opeisbare middelen. De Open Universiteit voldoet hiermee aan de Regeling beleggen en belenen van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Het beleid van de Open Universiteit is de komende jaren gericht op het aansterken van het eigen vermogen door strakke sturing en bewaking van de bedrijfsprocessen, het monitoren van gesignaleerde risico's alsmede een permanente afweging bij het inpassen van de financiële gevolgen van strategische projecten binnen de beschikbare financiële kaders. Monitoring geschiedt door viermaandelijks rapportages en tussentijdse analyses c.q. signaleringen.

Tevens vinden er viermaandelijks interne auditgesprekken plaats tussen College van bestuur en verantwoordelijke budgethouders.

Solvabiliteit

De solvabiliteit, gedefinieerd als eigen vermogen/balanstotaal, bedraagt ultimo 2014 0,09 en stijgt ultimo 2017 naar 0,16. Verwacht wordt, dat de solvabiliteit verder zal stijgen tot 0,22 ultimo 2019. De interne streefwaarde bedraagt 0,20.

Vorzieningen

Mede vanwege een ombuiging bij de faculteit Management, Science & Technology en de daaruit voortvloeiende wachtgeldverplichtingen zijn de voorzieningen ultimo 2014 nagenoeg gelijk gebleven. Komende jaren vertonen de voorzieningen een dalende lijn vanwege de afwikkeling van de financiële gevolgen.

Huisvestingslasten

In de huisvestingslasten zijn inbegrepen uitgaven voor groot onderhoud volgens het Meerjaren onderhoudsplan van de Open Universiteit. De gebouwen van de hoofdvestiging in Heerlen zijn eigendom van de Open Universiteit. Naast de hoofdvestiging heeft de Open Universiteit nog zestien studiecentra, verspreid over het land. Met uitzondering van studiecentrum Parkstad Limburg worden de locaties gehuurd.

zesde
lustrum

30

jaar

Open Universiteit

HOOFDSTUK 9

Infrastructuur

Huisvesting

Het project Herhuisvesting bereikt in 2014 zijn doelstelling, namelijk medewerkers van de nieuwe organisatie-eenheden die bijeen horen in één gebouw huisvesten op de campus in Heerlen. Alle medewerkers van de Gemeenschappelijke serviceorganisatie zijn in 2014 ondergebracht in gebouw Milton Keynes. Tevens zijn daar gehuisvest de medewerkers van de Bestuursdienst, de faculteit Management, Science & Technology en de leden van het College van bestuur. In genoemd gebouw zijn op de eerste etage enkele aanpassingen doorgevoerd. In gebouw Bologna zijn met name op de eerste verdieping vergaderruimtes verbouwd tot transparante kantoren. In dit gebouw zijn medewerkers van de faculteit Cultuur- en rechtswetenschappen gehuisvest.

De begane grond en de eerste verdieping van gebouw Chiba zijn dusdanig ingericht dat flexwerken en samenwerken met een open en transparant karakter mogelijk is. De tweede en derde verdieping van dit gebouw, waar de kamers zijn gehandhaafd, worden in het verslagjaar opgeknapt.

Door de herhuisvesting is het aantal kantoorgebouwen dat op de campus in Heerlen in gebruik is, gedaald van vijf naar drie. Over de bestemming van de twee gebouwen die niet meer in gebruik zijn, Madrid en Athabasca, zal nog besluitvorming plaatsvinden. In gebouw Athabasca zijn al enkele huurders gehuisvest.

In 2014 is een eerste stap gezet naar een nieuw vestigingsbeleid met betrekking tot de studiecentra. Een nieuw vestigingsbeleid is noodzakelijk vanwege de veranderingen op het gebied van onderwijs en onderzoek bij de Open Universiteit. Het College van bestuur heeft hiervoor een aantal uitgangspunten geformuleerd. In 2015 vindt verdere uitwerking plaats. Implementatie is voorzien voor 2016.

Informatie- en communicatietechnologie

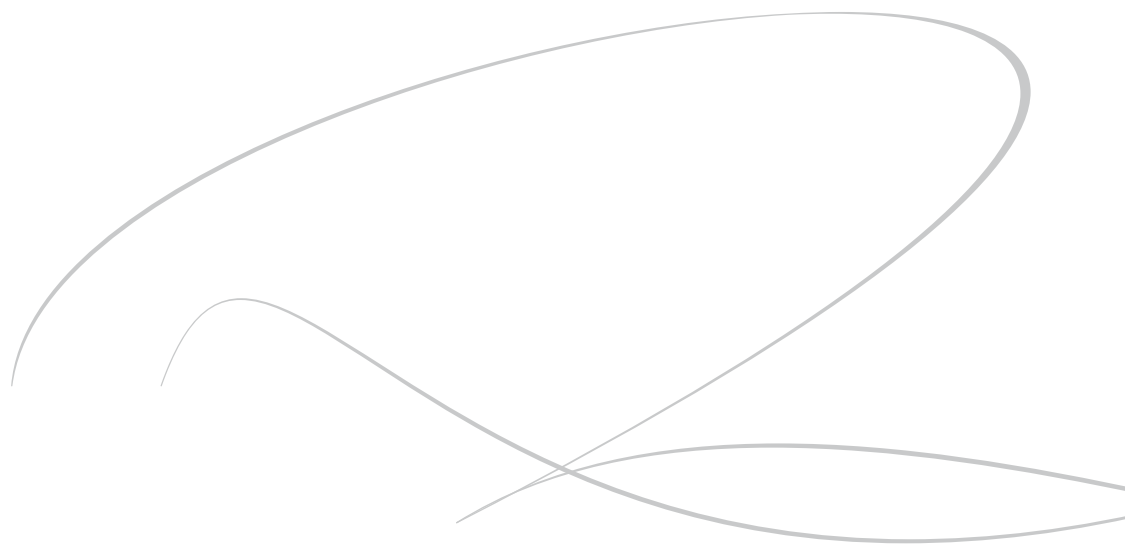
In 2014 is in de infrastructurele voorzieningen een aantal belangrijke zaken gerealiseerd. Voor de nieuwe digitale leer- en werkomgeving is de technische omgeving opgeleverd en een eerste testversie ontwikkeld. De koppeling met het Basisregister hoger onderwijs is tot stand gebracht, zodat digitale uitwisseling van gegevens met de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) mogelijk is.

Er heeft een grootschalige vervanging van werkplekken plaatsgevonden, zowel in de centrale vestiging in Heerlen als in de studiecentra. Deze vervanging wordt deels gecontinueerd in 2015. In dat jaar zullen met name de Vlaamse studiecentra worden voorzien van zogenoemde BV6-werkplekken. Verder zijn in het verslagjaar voorbereidingen getroffen voor vervanging van de telefooncentrale in 2015.

De internetverbinding via SURFnet is naar een nieuwe versie geüpdatet. In het kader van de verbouwing is gebouw Chiba op de campus in Heerlen van een nieuwe draadloze installatie voorzien en zijn systeemaanpassingen doorgevoerd ter ondersteuning van de begeleide masteropleidingen.

Op diverse fronten vinden specifieke activiteiten plaats, zoals het creëren van mogelijkheden voor bloggen en RSS op de website, implementatie van de website van het Welten-instituut, oplevering van een module voor advies/mentorgesprekken en aansluiting op SURFdrive.

HOOFDSTUK 10

Prestatieafspraken

In dit hoofdstuk wordt de stand van zaken weergegeven met betrekking tot de prestatieafspraken. In de eerste paragraaf wordt ingegaan op de 'midterm review' in 2014. De tweede paragraaf schetst een beeld van de (voortgang met betrekking tot de) maatregelen inzake de prestatieafspraken. Hierbij komen ook de resultaten van de instellingstoets kwaliteitszorg aan de orde.

Midterm review

Op 29 april 2013 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ingestemd met de prestatieafspraken van de Open Universiteit voor de jaren 2012 – 2016. De prestatieafspraken van de Open Universiteit zijn ruim zes maanden later vastgesteld dan de prestatieafspraken met de andere universiteiten, omdat het bijzondere karakter van de Open Universiteit ertoe leidde dat beoordeling op basis van het kader van de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek niet goed mogelijk was. Gevolg is dat de Open Universiteit minder tijd heeft om de prestatieafspraken te realiseren.

In 2014 heeft een 'midterm review' plaatsgevonden conform de gemaakte afspraken en op hetzelfde tijdstip als bij andere universiteiten. De basis voor de beoordeling van de voortgang, met name wat betreft de profileringsafspraken, is de rapportage van de Open Universiteit van juni 2014 over de prestatieafspraken in het Jaarverslag 2013. Op 19 september 2014 geeft de Open Universiteit een nadere toelichting tijdens een overleg met de Reviewcommissie. Op basis van de schriftelijke informatie en het gevoerde gesprek adviseert de Reviewcommissie positief over de voortgang die de Open Universiteit heeft bereikt inzake de afspraken op het gebied van profilering en zwaartepuntvorming. De Reviewcommissie merkt daarbij op, dat de Open Universiteit erin geslaagd is substantiële voortgang te boeken. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft het positieve advies van de Reviewcommissie overgenomen.

Bij de overwegingen ten aanzien van onderwijsdifferentiatie is het de Reviewcommissie opgevallen dat de Open Universiteit heel veel aandacht heeft besteed aan ontwikkeling en invoering van een vernieuwd onderwijsmodel, dat gekenmerkt wordt door meer structuur, persoonlijke begeleiding en beter bestudeerbare programma's. Ook merkt de Reviewcommissie op, dat enkele postinitiële Certified

Professional Programs voor specifieke beroepsgroepen zijn ontwikkeld en dat in overeenstemming met het nieuwe profiel de hbo-bacheloropleiding Informatica wordt afgebouwd. Ten aanzien van de ambitie in samenwerking met andere universiteiten complementair onderwijs te ontwikkelen, constateert de commissie nog weinig voortgang. De Open Universiteit heeft hierbij aangegeven dat voor brede samenwerking de tijd (nog) niet rijp is. De Open Universiteit werkt wel samen met een aantal universiteiten op het gebied van pre-masteronderwijs.

Bij de overwegingen ten aanzien van zwaartepuntvorming is het de Reviewcommissie opgevallen dat de Open Universiteit systematisch werkt aan de ambitie de kwaliteit van het onderzoek te versterken. De Reviewcommissie constateert dat het aantal wetenschappelijke publicaties en promoties is gestegen, en dat het onderzoek van het Centre for Learning Sciences and Technologies (in 2014 ondergebracht in het Welten-instituut) in 2013 is gevisiteerd en beoordeeld als excellent en behorend tot de wereldtop. Verder stelt de Reviewcommissie vast dat er nieuwe onderzoeksprogramma's voor de faculteiten en het Welten-instituut zijn opgesteld.

Ten aanzien van aansluiting bij de Human Capital Agenda's van topsectoren is er weinig voortgang. Hiertegenover staan versterking van de regionale samenwerking in het programma Kennis-As Limburg, het programma Brainport 2020 en de Smart Service Campus, en dat onder leiding van de Open Universiteit het Europese programma OpenupEd start voor 'massive open online courses' (MOOC's).

De prestatieafspraken

Hieronder staat een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot realisatie van de prestatieafspraken.

Onderwijskwaliteit, studiesucces en indirecte kosten

De tabel op de volgende bladzijde geeft een overzicht van de stand van zaken op het gebied van de indicatoren voor onderwijskwaliteit, studiesucces en indirecte kosten.

Ten opzichte van de meting per ultimo 2013 is de score voor de meeste indicatoren verder verbeterd. Op het gebied van studiesucces zijn de invoering per 1 september 2014 van de vernieuwde onderwijsprogrammering in de master, de structuurwijzigingen in de bachelor en de aanpak van struikelvakken duidelijk merkbaar. Op het gebied van docentkwaliteit is in 2013 al een belangrijke stap in de richting van de ambities gezet. In 2014 concentreert de Open Universiteit zich op de docentkwaliteit die gekoppeld is aan invoering van de nieuwe masterprogrammering. In 2015 zal ook de docentkwaliteit, in de vorm van voldoen aan de plicht om een Basiskwalificatie Onderwijs te hebben, weer een nieuwe impuls krijgen. Bij de indirecte kosten zijn de effecten van de reorganisatie per 1 februari 2014 duidelijk zichtbaar. Hieronder wordt een nadere toelichting gegeven op de stand van zaken en de maatregelen.

Kwaliteit

Op het gebied van onderwijskwaliteit heeft de Open Universiteit de ambitie de hoge tevredenheidsscores van studenten over hun opleiding in de Nationale Studenten Enquête te handhaven. In de Nationale Studenten Enquête 2014 geven studenten van de Open Universiteit voor de vijfde maal op rij hun studie het hoogste cijfer van alle universiteiten. De tevredenheidsscore over de opleiding in het algemeen bedraagt 4,27 op een schaal van 5, terwijl de gemiddelde score van alle universiteiten 3,98 bedraagt.

Thema	Indicator	Prestatieafspraken	Nulmeting	Stand 31-12-2013	Stand 31-12-2014
Kwaliteit en excellentie onderwijs	Studentoordeel over de opleiding in het algemeen (op basis van de Nationale Studenten Enquête)	In 2015 beoordeelt minimaal 90% van de respondenten de opleiding met een score van 4 (tevreden) of 5 (zeer tevreden), waarvan minimaal 33% een score van 5 is. De Open Universiteit staat elk jaar met alle wetenschappelijke bachelor- en masteropleidingen in de top 3 van de Nationale Studenten Enquête.	92%	87%	88,5%
Studiesucces: uitval	Uitval op het niveau van de onderwijseenheid	Ultimo 2015 is de cursusuitval teruggebracht tot 48%.	53%	52%	50%
Studiesucces: bachelorrendement	Aantal behaalde studiepunten per student per jaar	Ultimo 2015 is het gemiddelde aantal behaalde studiepunten per student per jaar ten opzichte van 2011 gestegen tot 7,0 EC.	5,9 EC	6,0 EC	6,35 EC
Docentkwaliteit	Aandeel docenten met BKO-plicht dat beschikt over een BKO-certificaat	Ultimo 2015 beschikt 80% van de docenten met een BKO-plicht over een BKO-certificaat.	33%	62%	65,1%
Indirecte kosten generiek	Percentage formatie generieke overhead ten opzichte van totale formatie	Ultimo 2015 is dit percentage teruggebracht tot 25,9%.	30,5%		26%

Instellingstoets kwaliteitszorg

De Open Universiteit heeft met een positief besluit onder voorwaarden de instellingstoets kwaliteitszorg in 2014 succesvol doorlopen.

De auditcommissie brengt twee keer een bezoek aan de Open Universiteit. Het eerste bezoek vindt plaats op 27 en 28 augustus en het tweede bezoek op 14, 15 en 16 oktober. Tijdens het eerste bezoek zijn, mede op basis van de kritische zelfreflectie die door de Open Universiteit is ingediend, de visie en het kwaliteitssysteem in brede zin verkend. Tijdens het tweede bezoek heeft de commissie vier audittrails uitgevoerd, te weten ondersteunende diensten, functioneren van de kwaliteitszorgcyclus binnen de verschillende lagen van de organisatie, verwevenheid van onderzoek en onderwijs, en visie ten aanzien van bachelor- en cursusonderwijs en de toekomstige rol en positie van de studiecentra. De commissie vindt de nieuwe visie coherent en consistent. De visie geeft richting aan de beleidsontwikkeling van het onderwijs, de beleidsontwikkeling van het onderzoek, de kwaliteitszorg, en de organisatie kan rekenen op draagvlak binnen de instelling. De commissie constateert dat de Open Universiteit in korte tijd al veel heeft bereikt, maar dat conform de planning op een aantal terreinen nog verdere invulling moet worden gerealiseerd. Het betreft de invoering van het

vernieuwde onderwijsmodel in de bachelorfase, het beschikken over een geïntegreerd systeem voor kwaliteitszorg dat informatie op het aggregatieniveau van de instelling oplevert en het verder uitwerken van de kwaliteitszorgstructuur qua bevoegdheden en verantwoordelijkheden, passend bij de schaal van de organisatie. De commissie acht het reëel dat de Open Universiteit deze stappen binnen twee jaar zal zetten en medio 2016 zonder voorwaarden zal voldoen aan de standaarden van de instellingstoets kwaliteitszorg. De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) heeft het oordeel van de commissie gevolgd.

Studiesucces

De belangrijkste doelstelling voor de komende jaren is verbetering van het studiesucces. Studenten van de Open Universiteit moeten ten minste dezelfde kans hebben hun opleiding met een diploma af te ronden als deeltijdstudenten van andere universiteiten. Daarom moet de cursusuitval omlaag en moet het aantal behaalde studiepunten per student per jaar omhoog. In de prestatieafspraken zijn ambities geformuleerd op het gebied van cursusuitval en het aantal behaalde studiepunten per student per jaar. Deze indicatoren sluiten aan bij het karakter van het onderwijs van de Open Universiteit en haar inschrijvingsregime. Belangrijkste maatregel is invoering van een vernieuwd onderwijsmodel, dat gekenmerkt wordt door meer structuur, persoonlijke begeleiding en beter studeerbare programma's. Het vernieuwde onderwijsmodel gaat uit van activerend online-onderwijs met de opleiding, in plaats van de cursus, als basis. Voor de masterstudenten is het vernieuwde model per 1 september 2014 ingevoerd. De eerste ervaringen laten op het gebied van studentbeleving en slaagrendementen positieve resultaten zien. Elementen van dit vernieuwde onderwijsmodel, waaronder aanpak van struikelvakken en beperking van inschrijfrechten, zijn per 1 september 2014 ook ingevoerd in de bachelorfase. In het verslagjaar leiden deze maatregelen, ondanks de korte periode, tot verbetering van studiesucces.

Docentkwaliteit

Er zijn afspraken gemaakt over de groei van het aantal docenten dat beschikt over de Basiskwalificatie Onderwijs. Het percentage docenten dat beschikt over die kwalificatie is gegroeid van 33 procent in 2011 naar 65,1 procent in 2014. In 2014 ligt de focus op invoering van de aan de nieuwe masterprogrammering gekoppelde docentkwaliteit. Er zijn concrete afspraken gemaakt over de docenten die in 2015 de Basiskwalificatie Onderwijs zullen volgen. Dat leidt ertoe dat het afgesproken percentage, tachtig procent, ultimo 2015 gehaald wordt. Daarnaast is in 2014 verder gewerkt aan ontwikkeling en invoering van een systeem voor permanente educatie (Permanente Educatie-punten). Zowel scholingsactiviteiten als bijdragen aan onderwijsvernieuwing, zoals invoering van het vernieuwde onderwijsmodel en de nieuwe leeromgeving yOUlearn, kunnen in aanmerking komen voor Permanente Educatie-punten.

Indirecte kosten

Onderdeel van de prestatieafspraken is terugbrengen van de indirecte kosten binnen de organisatie. De reorganisatie die de Open Universiteit per 1 januari 2014 heeft doorgevoerd, levert daaraan een belangrijke bijdrage. Deze reorganisatie heeft geleid tot een reductie van de formatie ondersteunend personeel met 50 fulltime-equivalenten van de totale formatie (620,52 fulltime-equivalenten) op peildatum 31 december 2011. Door het wegvallen van de subsidie voor het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek is een tweede reorganisatie noodzakelijk, waarbij relatief veel wetenschappelijk personeel is ontslagen. De bezuiniging op het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek is echter niet te voorzien ten tijde van de prestatieafspraken. Het personele effect van beide reorganisaties is ultimo 2014 gerealiseerd en leidt ertoe dat het percentage formatie generieke overhead ten opzichte van de totale formatie 26 bedraagt.

Profilering in onderzoek

Binnen het onderzoek van de Open Universiteit wordt een onderscheid gemaakt tussen profielonderzoek naar onderwijs, leren en technologie en disciplinair onderzoek. Profielonderzoek wordt vanaf 1 januari 2014 uitgevoerd door het Welten-instituut en disciplinair onderzoek wordt uitgevoerd door de faculteiten. De keuze voor het profiel van een universiteit vereist versterking van het onderzoek, dat pas sinds 2010 als wettelijke taak voor de Open Universiteit in de Wet op het hoger onderwijs en onderzoek is opgenomen. In de prestatieafspraken zijn daartoe ambities opgenomen over de scores bij onderzoeksvisitaties, uitbreiding van het aantal gepromoveerde universitaire docenten en universitaire hoofddocenten, groei van de onderzoeksformatie, en toename van het aantal publicaties, het aantal promoties en inkomsten uit de tweede- en derdegeldstroom. Hieronder wordt ingegaan op de bereikte resultaten.

Visitaties

Het onderzoek van het Centre for Learning Sciences and Technologies is in 2013 gevisiteerd door de Quality Assurance Netherlands Universities (QANU). De visitatiecommissie stelde vast dat dit centrum ondanks steeds veranderende omstandigheden het hoge niveau van de onderzoeksoutput weet te handhaven. Bovendien constateerde de commissie dat het Centre for Learning Sciences and Technologies in Nederland en daarbuiten goed zichtbaar is, en dat de wetenschappelijke staf een leidende rol heeft in Nederlandse onderzoeksscholen en Europese netwerken. De samenvoeging in 2014 van het Wetenschappelijk Centrum Leraren Onderzoek (LOOK) en het Centre for Learning Sciences and Technologies in het Welten-instituut leidt tot bundeling van het profielonderzoek. De uitgangspunten focus, massa en

kwaliteit zijn nadrukkelijk meegenomen in deze reorganisatie. Ambitie voor de komende jaren is dat het Welten-instituut het geschetste kwalitatieve niveau minimaal zal handhaven.

De nieuw gevormde faculteiten werken aan nieuwe onderzoeksprogramma's die voldoen aan de eisen van het Standard Evaluation Protocol. De nieuwe onderzoeksprogramma's worden in 2015 vastgesteld en uitgewerkt in onderzoeksjaarplannen.

Onderzoeksgelateerd HRM-beleid

Het percentage gepromoveerde docenten is toegenomen van 69 in 2011 tot 85,5 in 2014, en zal in de komende jaren verder toenemen. Deze toename is te danken aan verschillende maatregelen. Aan nieuwe medewerkers wordt de eis gesteld dat zij gepromoveerd zijn. Bij de vorming van het Welten-instituut is voor al het wetenschappelijk personeel de promotie-eis als functie-eis gesteld. Ook voor universitaire docenten en universitaire hoofddocenten bij andere organisatieonderdelen geldt de promotie-eis. Tot slot worden met individuele medewerkers in resultaat- en ontwikkelingsgesprekken afspraken gemaakt over promotietrajecten. Hierbij kunnen zij een beroep doen op promotiefaciliteiten.

Publicaties en promoties

Het aantal wetenschappelijke publicaties in 2014 is 427 en ligt daarmee op eenzelfde niveau als in 2013. Het aantal promoties is gestegen van 12 in 2011 naar 13 in 2014. In 2015 wordt weer een stijging van het aantal promoties verwacht.

Valorisatie

Naast onderwijs en onderzoek behoort valorisatie tot de kerntaken van de Open Universiteit. In 2013 heeft de Open Universiteit een set valorisatie-indicatoren vastgesteld, waarmee zij zal proefdraaien. Dat wil zeggen dat onderzocht wordt of deze indicatoren daadwerkelijk aansluiten bij het profiel en de ambities van de Open Universiteit en bij het onderwijs en onderzoek van haar faculteiten en expertisecentra.

HOOFDSTUK 11

Helderheid en governance

Notitie Helderheid

De richtlijnen zijn stringent toegepast bij zowel de publieke verantwoording als bij het interne toezicht van de Open Universiteit.

Thema 1 Uitbesteding

De Open Universiteit heeft in 2014 geen delen van geregistreerde opleidingen uitbesteed aan private organisaties die niet door de overheid bekostigd worden.

Thema 2 Investeren van publieke middelen in private activiteiten

De Open Universiteit investeert in het verslagjaar 4.000 euro in private activiteiten van haar deelnemingen. In het kader van de splitsing publiek/privaat is eind 2009 een holdingstructuur opgezet om private activiteiten separaat te financieren.

Thema 3 Het verlenen van vrijstellingen

Verlenen van vrijstellingen is een taak die bij wet belegd is bij de examencommissie. Bij de Open Universiteit is de centrale Commissie voor de examens bevoegd vrijstelling te verlenen op grond van artikel 7.12 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, in combinatie met artikel 7.13 van diezelfde wet en de Onderwijs- en examenregelingen van de Open Universiteit. De Commissie voor de examens doet dat op twee gronden. Ten eerste: elders gevolgd hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs (voor de bachelor) c.q. wetenschappelijk onderwijs (voor de master) dat naar het oordeel van de commissie naar inhoud, omvang en niveau in voldoende mate overeenstemt met het vrij te stellen deel van de opleiding van de Open Universiteit en dat de student daardoor reeds in gelijke of hoge mate een bewijs van bekwaamheid heeft geleverd. Ten tweede: buiten het hoger onderwijs opgedane kennis of vaardigheden die naar het oordeel van de commissie naar inhoud, omvang en niveau, voldoende overeenstemmen met het vrij te stellen deel van de opleiding.

De Commissie voor de examens kan binnen de opleiding vrijstelling verlenen voor het afleggen van een of meer tentamens, met dien verstande dat de student altijd minimaal 25 procent van het aantal studiepunten bij de Open Universiteit moet behalen. Een bachelor- of mastergetuigschrift kan alleen verleend worden als de student aan deze verplichting voldaan heeft.

Thema 4 Bekostiging van buitenlandse studenten

De Open Universiteit kent in 2014 geen studentgebonden bekostiging voor wat betreft inschrijvingen. Voor de bekostiging van graden zijn de algemeen geldende wettelijke voorschriften van toepassing.

Thema 5 Collegegeld niet betaald door student zelf

De Open Universiteit heeft hiervoor geen voorzieningen. Wel kent de instelling een wettelijk opgelegde regeling, waardoor minder daadkrachtige studenten een tegemoetkoming in de studiekosten kunnen verkrijgen.

Thema 8 Bekostiging van maatwerktrajecten

De Open Universiteit organiseert in 2014 geen maatwerktrajecten voor bedrijven of organisaties voor zover het regulier bekostigde studenten betreft.

De thema's 6, 7 en 9 zijn niet van toepassing op de Open Universiteit.

Regeling beleggen en belenen

De Open Universiteit heeft in 2014 geen externe middelen aangetrokken of uitgezet welke niet voldoen aan de Regeling beleggen en belenen. De vrijgekomen middelen uit operationele kasstromen zijn als direct opneembare tegoeden beheerd. Van de rekening courant-faciliteiten is in 2014 geen gebruikgemaakt.

Governance

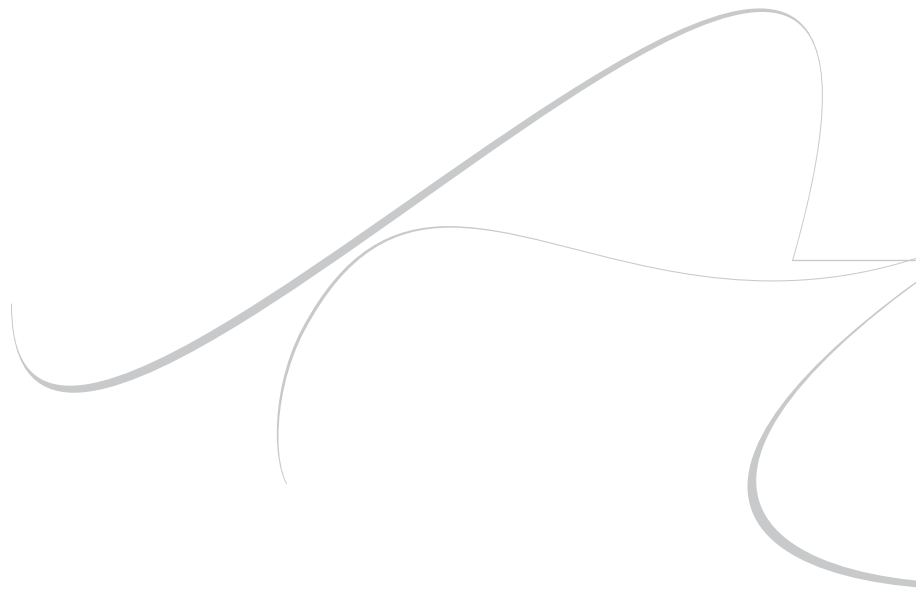
De Open Universiteit onderschrijft de Code Goed Bestuur Universiteiten van de vereniging van universiteiten (VSNU).

Beleid voor beheersing uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

Het personeelsbeleid van de Open Universiteit is erop gericht zoveel mogelijk te voorkomen dat medewerkers aanspraak moeten maken op een ontslaguitkering. Voor de medewerkers die in verband met reorganisaties of als gevolg van het aflopen van een tijdelijk dienstverband zijn ontslagen, geldt dat de Open Universiteit investeert in hun begeleiding bij het vinden van een nieuwe werkring. Daarbij maakt de Open Universiteit onder meer gebruik van outplacementbureaus alsmede van de faciliteiten die netwerkorganisaties als Schakel en LIFT bieden.

Informatie over afhandeling klachten van studenten

Studenten die klachten hebben, kunnen terecht bij één loket. Daar komen nagenoeg alle beroepen, klachten en bezwaren binnen. In 2014 zijn 341 geschillen binnengekomen waarvan er 290 zijn afgehandeld. In 2013 komen 223 geschillen binnen, die alle zijn afgehandeld.

HOOFDSTUK 12

De Open Universiteit in cijfers

Onderwijs/studenten

Ingeschreven Nederlandse en Vlaamse studenten (op 31 december 2014)	16.888
Instream nieuwe Nederlandse en Vlaamse studenten	5.320
Diploma's (getuigschriften in wettelijke zin)	502 propedeusediploma's 278 diploma's bacheloropleidingen 348 diploma's masteropleidingen
Studentoordeel over de opleiding in het algemeen (op basis van Nationale Studenten Enquête)	88,5% geeft een score van 4 of 5
Aantal afgelegde tentamens	30.307
Aantal keren dat studenten voor een tentamen zijn geslaagd	23.229
Behaalde studiepunten per student (onderdeel van de prestatieafspraken)	6,35 EC (2013: 6,0 EC)
Cursusuitval (onderdeel van de prestatieafspraken)	50% (2013: 52%)

Onderzoek

Promoties	13
Wetenschappelijke publicaties	427
Vakpublicaties	230
Congresbijdragen/overig	666

Personeel

Wetenschappelijk personeel	269 fulltime-equivalenten
Ondersteunend beheerspersoneel	273 fulltime-equivalenten
Totaal	542 fulltime-equivalenten

Financiële kerncijfers

Eigen vermogen	4.067.000 euro
Exploitatieresultaat	697.000 euro
Solvabiliteit	0,09

JAAARREKENING 2014

Open Universiteit

Jaarrekening 2014
U2014/00000
Open Universiteit
Nummer Bevoegd gezag 30720
Bronnummer 22NC

Inhoudsopgave

bladzijde

Jaarrekening 2014

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2014	72
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2014	73
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2014	74
Toelichting op de geconsolideerde balans	88
Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	98

Enkelvoudige jaarrekening

Enkelvoudige balans per 31 december 2014	112
Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2014	114
Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten	116

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	121
Voorstel tot resultaatbestemming	122
Gebeurtenissen na balansdatum	123

Vastgesteld door het College van bestuur op 14 april 2015

Goedgekeurd door de Raad van toezicht op 3 juni 2015

Geconsolideerde balans per 31 december 2014

Na voorstel resultaatbestemming
Bedragen x € 1.000

	31-12-2014	31-12-2013
ACTIVA		
Vaste activa		
1.1 Immateriële vaste activa	398	480
1.2 Materiële vaste activa	15.221	14.796
Vlottende activa		
1.4 Voorraden	1.245	990
1.5 Vorderingen	5.072	5.307
1.7 Liquide middelen	23.695	24.902
	45.631	46.475
PASSIVA		
2.1 Eigen vermogen	4.067	3.365
2.2 Voorzieningen	14.649	14.136
2.4 Kortlopende schulden	26.915	28.974
	45.631	46.475

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2014

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2015	Rekening 2014	Begroting 2014	Rekening 2013
Baten				
3.1 Rijksbijdrage OCW	39.137	38.929	38.515	38.509
3.2 Overige overheidsbijdragen en subsidies	505	1.299	2.316	6.261
3.3 Cursus-, les- en examengelden	16.999	17.575	17.854	16.396
3.4 Baten werk in opdracht van derden	4.352	3.985	3.290	4.249
3.5 Overige baten	1.176	1.671	1.135	2.021
Totaal baten	62.169	63.459	63.110	67.436
Lasten				
4.1 Personele lasten	46.741	47.368	45.995	51.032
Inkomenoverdracht (MSM)	0	0	2.316	2.316
4.2 Afschrijvingen	2.497	2.316	2.493	2.181
4.3 Huisvestingslasten	2.375	2.670	2.872	2.730
4.4 Overige lasten	10.688	10.623	11.264	11.778
Totaal lasten	62.301	62.977	64.940	70.037
Saldo baten en lasten	(132)	482	(1.830)	(2.601)
5 Financiële baten en lasten	275	215	285	190
Resultaat	143	697	(1.545)	(2.411)

Toelichting verschillen tussen begroting en realisatie 2014

Baten

Ten opzichte van de begroting wijken de baten positief af met 349. Deze positieve afwijking kan hoofdzakelijk worden toegeschreven aan meer rijksbijdrage (414), meer subsidie LOOK (1.299), minder bijdrage MSM, die met ingang van 2014 is toegevoegd aan de onderwijsopslag van Universiteit Maastricht (-/- 2.316), minder cursusopbrengsten/commerciële opleidingen (-/- 279), meer baten werk voor derden (695) met name door toename contractonderzoek en meer overige baten (536).

Lasten

De personele lasten zijn -/- 1.373 hoger dan begroot. Dit kan worden verklaard uit een stijging van de dotatie voorzieningen (-/- 2.130) en een stijging van de inhuur derden met -/- 1.308. De salarislasten daalden per saldo met 2.235. Deze daling kan hoofdzakelijk worden verklaard uit de daling van de personele bezetting met 26 fte. De post inkomenoverdracht daalde met 2.316. Dit betreft het vervallen van de subsidiedoorbetaling aan MSM; deze verplichting is met ingang van 2014 ondergebracht bij Universiteit Maastricht.

Daarnaast zijn er minder afschrijvingen en minder huisvestingslasten (379). De overige lasten daalden met 641, hoofdzakelijk vanwege minder administratie- en beheerslasten (260) en minder materiaalgebonden lasten (434).

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2014

Bedragen x € 1.000

	2014	2013
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	697	(2.411)
Aanpassingen voor:		
4.2 Afschrijvingen	2.316	2.181
Overige waardeveranderingen	5	(17)
2.2 Mutatie voorzieningen	513	7.397
	2.834	9.561
Mutaties in werkkapitaal		
1.4 Voorraden	(255)	449
1.5 Vorderingen	20	(504)
2.4 Kortlopende schulden	(2.059)	5.039
	(2.294)	4.984
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.237	12.134
5 Ontvangen interest	215	190
5 Betaalde interest	0	0
	215	190
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.452	12.324
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
1.1 Investerings immateriële vaste activa	(146)	(419)
1.2 Investerings materiële vaste activa	(2.513)	(713)
Desinvesteringen materiële vaste activa	0	3
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	(2.659)	(1.129)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten:		
Mutatie langlopende schulden	0	0
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Mutatie liquide middelen	(1.207)	11.195
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:		
1.7 Stand per 1 januari	24.902	13.707
Mutatie boekjaar	(1.207)	11.195
1.7 Stand per 31 december	23.695	24.902

Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten

Activiteiten

Aan de Open Universiteit is op basis van de wet (artikel 1 lid 2. Boek 2 BW en artikel 1.8 Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek) rechtspersoonlijkheid toegekend.

De wettelijke taak van de universiteit is beschreven in artikel 1.3 lid 4 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW):

‘De Open Universiteit is gericht op het verzorgen van wetenschappelijk onderwijs en hoger beroepsonderwijs, het in overeenstemming met het profiel van de Open Universiteit verrichten van wetenschappelijk onderzoek en onderzoek gericht op de beroepspraktijk, alsmede het leveren van een bijdrage aan de vernieuwing van het hoger onderwijs. Zij verzorgt in elk geval initiële opleidingen. Zij verzorgt deze in de vorm van afstandsonderwijs.’

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de toelichting opgenomen in het jaarverslag.

Groepsverhoudingen

De instelling behoort tot een groep met Open Universiteit als hoofd. De jaarrekening van de instelling is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de Open Universiteit gevestigd Valkenburgerweg 177 te Heerlen.

Stelselwijzigingen

In 2014 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Schattingswijzigingen

In 2014 heeft zich de volgende schattingswijziging voorgedaan.

Inschrijvingsduur reguliere opleidingen

De cursusgelden voor reguliere opleidingen (ca. 70 procent van de cursusgelden) worden na aftrek van de kosten van uitgeleverd cursusmateriaal tijdsevenredig toegerekend aan de inschrijvingsduur van 12 maanden. Tot 2014 is hiervoor een termijn van 14 maanden gehanteerd. De reden voor het wijzigen van deze termijn is gelegen in een wijziging van de inschrijvingsvoorwaarden. Het effect van deze schattingswijziging over 2014 bedraagt een additionele vrijval van 696.

Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de instelling en haar groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat.

Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de instelling een meerderheidsbelang heeft, of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend, worden financiële instrumenten die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd.

Voor een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen wordt verwezen naar de toelichting op de enkelvoudige balans inzake financiële vaste activa.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Voor een overzicht van de verbonden partijen wordt verwezen naar Model E van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor Onderwijsinstellingen opgenomen op pagina 111.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het College van bestuur het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen: Voorzieningen en vooruitontvangen cursusgelden.

Waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening van de Open Universiteit is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Dit is bepaald in de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de instelling. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste schattingswijziging zoals opgenomen onder de toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2014.

Transacties in vreemde valuta's

Transacties luidend in vreemde valuta's worden in de betreffende functionele valuta van de groepsmaatschappijen omgerekend tegen de geldende wisselkoers op de transactiedatum. In vreemde valuta's luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden naar euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoersen op de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na de eerste opname worden handels- en overige vorderingen evenals handelsschulden en overige nog te betalen posten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De geldmiddelen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waardeverminderingen in de winst-en-verliesrekening of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de onderneming toekomend bedrag onder voorwaarden die de onderneming anders niet zou hebben overwogen en aanwijzingen dat een debiteur of emittent failliet zal gaan.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen en beleggingen die door de onderneming worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van alle individueel significante vorderingen en beleggingen wordt beoordeeld of deze specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering. Alle individueel significante vorderingen en beleggingen waarvan is vastgesteld dat deze niet specifiek onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering worden vervolgens collectief beoordeeld op een eventuele waardevermindering die zich al heeft voorgedaan maar nog niet is vastgesteld. Van individueel niet significante vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt de onderneming historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als de ondernemingsleiding van oordeel is dat de huidige economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening. Rente op het aan een bijzondere waardevermindering onderhevige actief blijft verantwoord worden via oprenting van het actief met de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Als in een latere periode het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de winst-en-verliesrekening.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen.

Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar de paragraaf 'bijzondere waardeverminderingen'.

Concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom

Kosten van immateriële vaste activa anders dan intern gegenereerde, waaronder octrooiën en licenties, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs en lineair afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de instelling in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

Overheidssubsidies worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De afschrijvingen starten direct na ingebruikname, waarbij er fictief van uitgegaan wordt, dat alle investeringen in één boekjaar geacht worden (gemiddeld) per 1 juli van dat jaar in gebruik genomen te zijn.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Terreinwerkzaamheden	30 jaar
Gebouwen tot en met 1999	30 jaar
Gebouwen vanaf 2000	
Casco	60 jaar
Afbouw	30 jaar
Inbouwpakketten en technische installaties	15 jaar
Verbouwingskosten gebouwen in eigendom	resterende levensduur
Verbouwingskosten studiecetra	duur huurcontract
Binnenzonwering	10 jaar
Buitenzonwering en bewakingssysteem	10 jaar
Computers (gemiddeld)	3 jaar
Overige vaste activa	5 jaar
Software	5 jaar

De volgende activeringsgrenzen zijn van toepassing (incl. BTW):

1 Nieuwe gebouwen en terreinwerkzaamheden:

Alle uitgaven die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

2 Verbouwingskosten gebouwen centrale vestiging:

Alle samenhangende uitgaven (projecten), voor zover deze 100 te boven gaan en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

3 Verbouwingskosten studiecetra:

Alle samenhangende uitgaven die per project meer dan 40 bedragen en die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

4 Duurzame gebruiksgoederen / resterende activa inclusief PC's:

Activeren boven een aanschafwaarde van 3 per stuk. Het is hierbij mogelijk om – bij voldoende onderlinge samenhang – de investering projectmatig te benaderen, waarbij het criterium 'investeren per stuk' kan worden losgelaten.

5 Gebruikerssoftware:

Uitsluitend de extern ontwikkelde c.q. aangekochte software, boven een aanschafwaarde van 11,5 per applicatie.

Bij aanpassingen en uitbreidingen van extern gekochte of ontwikkelde software geldt als aanvullend criterium om tot activeren over te gaan, dat de genoemde aanpassing of uitbreiding de economische levensduur van de applicatie verlengt.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. De kosten worden rechtstreeks in het resultaat verantwoord.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële en immateriële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief of een kasstroomgenererende eenheid hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief of kasstroomgenererende eenheid geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Voorraden

Het cursusmateriaal wordt gewaardeerd tegen de kostprijs van papier, drukwerk en afwerking, voor zover eigen productie.

In geval het aankopen bij derden betreft, worden de voorraden gewaardeerd op verkrijgingsprijzen onder toepassing van de FIFO-methode ('first in, first out') of lagere opbrengstwaarde.

De opbrengstwaarde is de geschatte verkoopprijs onder aftrek van direct toerekenbare verkoopkosten. Bij de bepaling van de opbrengstwaarde wordt rekening gehouden met de incurantheid van de voorraden.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzeningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, waarbij de beperking door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsreserve – Hooglerarenfonds

Dit betreft een bestemmingsreserve voor een hooglerarenfonds van de faculteit Cultuurwetenschappen welk in 2014 volledig is uitgeput.

Bestemmingsfonds – Promotiefonds LOOK

Als uitvloeisel van het reorganisatie- en personeelsplan Ruud de Moor Centrum 2011 is het College van bestuur met de Ondernemingsraad overeengekomen om in 2012 een promotiefonds in het leven te roepen van waaruit, onder bepaalde voorwaarden, een promotietraject kan worden gefinancierd. In 2012 is een bedrag ad 296 gedoteerd aan dit fonds, ten laste van de algemene reserve. De aanwending hiervan zal plaatsvinden tot medio 2016.

Voor een verdere toelichting van het eigen vermogen wordt verwezen naar het enkelvoudig deel van deze jaarrekening.

Voorzeningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Bij het contant maken is de lange termijn marktrente ad 1,18% (2013: 3%) als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening wachtgeldverplichtingen

De voorziening voor wachtgeldverplichtingen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

Voorziening reorganisatie

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de instelling.

De voorziening wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

Voorziening faculteit MST

De voorziening voor de faculteit MST wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige verplichtingen.

Voorziening eigen risico WAO

De voorziening eigen risico WAO wordt eveneens berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige verplichtingen.

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen.

De berekening is gebaseerd op verwachte toekomstige uitkeringen en de gemiddelde uitstroom.

Vooruitontvangen cursusgelden

De cursusgelden voor de reguliere opleidingen worden na aftrek van de kosten van uitgeleverd cursusmateriaal tijdsevenredig toegerekend aan de inschrijvingsduur van 12 maanden. Voor de nieuwe masters, die met ingang van september 2014 worden aangeboden, geldt een inschrijfduur van 3 maanden.

Voor de commerciële opleidingen geldt een inschrijvingsduur van 14 maanden voor Certified Professional Programs (CPP's) en 17 maanden voor begeleidende masters.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Bedragen in vreemde valuta worden opgenomen tegen de koers per ultimo boekjaar.

Leasing

De instelling kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel worden overgedragen, worden aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leasing

Bij de instelling kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de instelling ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten alsmede de rijksbijdrage en subsidies enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen.

Opbrengstverantwoording

Verlenen van diensten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten geschieden naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Rijksbijdrage OCW

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Baten werk in opdracht van derden

Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat van een onderhanden project, worden de projectopbrengsten en -kosten als opbrengsten en kosten in de winst-en-verliesrekening verwerkt naar rato van de verrichte prestaties per balansdatum. Onder projectopbrengsten wordt verstaan de in het contract overeengekomen opbrengsten vermeerderd met eventuele opbrengsten op grond van meer- of minderwerk, claims en vergoedingen, indien en voor zover het waarschijnlijk is dat de opbrengsten zullen worden gerealiseerd en betrouwbaar kunnen worden bepaald.

De mate waarin prestaties van een onderhanden project zijn verricht wordt bepaald aan de hand van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten. Indien het resultaat van een onderhanden project niet betrouwbaar kan worden bepaald, worden de projectopbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Overige baten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, inkomsten auteursrechten, detachering personeel, opbrengsten bedrijfsrestaurant en overige baten.

Personele lasten

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De instelling heeft een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP per 31 december 2014 is 101,1%.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Materiële vaste activa worden eveneens vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief, waarbij er fictief van uitgegaan wordt, dat alle investeringen in één boekjaar geacht worden (gemiddeld) per 1 juli van dat jaar in gebruik genomen te zijn. Over terreinen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

Hieronder zijn begrepen de direct en indirect aan de omzet toerekenbare kosten waaronder huisvestingslasten en overige lasten. De laatst genoemde categorie bestaat uit administratie- en beheerslasten, duurzame aanschaffingen, materiaalgebonden lasten, dotaties voorzieningen en algemene kosten.

Financiële baten en –lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitopslagen.

Toelichting op de geconsolideerde balans

VASTE ACTIVA

1.1 Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

Bedragen x € 1.000

	Concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2014		
Aanschafwaarde	782	782
Cum. waardeverminderingen en afschrijvingen	(302)	(302)
Boekwaarde	480	480
Mutaties in de boekwaarde:		
Investerings	146	146
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	(228)	(228)
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0
Saldo	(82)	(82)
Stand per 31 december 2014		
Aanschafwaarde	928	928
Cum. waardeverminderingen en afschrijvingen	(530)	(530)
Boekwaarde	398	398
Afschrijvingstermijnen	2-5 jaar	

Onder concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom zijn de kosten verantwoord voor extern aangekochte licenties met een looptijd langer dan een jaar.

1.2 Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

Bedragen x € 1.000

	Grond	Terrein- werkzaam- heden	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Activa in aanleg	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2014						
Aanschafwaarde	2.069	2.230	28.997	6.544	0	39.840
Cum. waardeverminderingen en afschrijvingen	0	(1.299)	(18.529)	(5.216)	0	(25.044)
Boekwaarde	2.069	931	10.468	1.328	0	14.796
Mutaties in de boekwaarde:						
Investerings	0	48	1.661	564	240	2.513
Desinvesteringen	0	0	(227)	(489)	0	(716)
Afschrijvingen	0	(78)	(1.222)	(788)	0	(2.088)
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	227	489	0	716
Herwaarderings	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	(30)	439	(224)	240	425
Stand per 31 december 2014						
Aanschafwaarde	2.069	2.278	30.431	6.619	240	41.637
Cum. waardeverminderingen en afschrijvingen	0	(1.377)	(19.524)	(5.515)	0	(26.416)
Boekwaarde	2.069	901	10.907	1.104	240	15.221
Afschrijvingstermijnen:	n.v.t.	3,33%	1,67%	20%		
		10%	3,33%	33%		
		20%	6,67%			
			20%			
			10%			

De onroerende zaakbelasting 2014 voor de gebouwen in Heerlen is gebaseerd op een waarde van 15.246 op peildatum 1 januari 2013. De opstallen in Heerlen zijn in 2014 verzekerd voor een waarde van 37.771.

De actuele waarde van de bedrijfsgebouwen en -terreinen is ultimo 2013 door onafhankelijke taxateurs gewaardeerd op 15.156. De taxaties zijn gebaseerd op de methodiek van desktop taxatie. In dit geval worden de in het verleden uitgevoerde taxatie(s) als basis genomen met de desbetreffende uitgangspunten, waarbij er een gevelinspectie ter plekke wordt uitgevoerd.

Flottende activa

1.4 Voorraden

De post voorraad kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2014		31-12-2013	
	€	€	€	€
Verrijingsprijs gebruiksgoederen	1.369		1.281	
Af: Voorziening voor incourantheid	(124)		(291)	
Totaal		1.245		990

1.5 Vorderingen

De post vorderingen kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2014		31-12-2013	
	€	€	€	€
Studenten/deelnemers/cursisten		3.686		3.837
Belastingvorderingen		0		0
Overige vorderingen		555		880
Vooruitbetaalde kosten	1.014		952	
Verstekte voorschotten	26		38	
Overige	0		0	
Overlopende activa		1.040		990
Af: Voorziening wegens oninbaarheid		(209)		(400)
Totaal		5.072		5.307

Onder de vorderingen zijn geen vorderingen opgenomen met een resterende looptijd langer dan een jaar.

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	2014	2013
	€	€
Stand per 1 januari	(400)	(350)
Onttrekking	163	20
Dotatie	28	(70)
Stand per 31 december	(209)	(400)

Debiteuren

	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Debiteuren Studenten/deelnemers/cursisten	3.686	3.837
Af: voorziening dubieuze debiteuren	(209)	(400)
Totaal	3.477	3.437

Overige vorderingen

	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Rente	190	161
Nog te ontvangen subsidiebedragen projecten	281	431
Overige	84	288
Totaal	555	880

Onder de overige vorderingen 2013 is begrepen een vordering op de belastingdienst inzake een eenmalige teruggaaf basispremie WAO/WIA 2013 ad 166.

1.7 Liquide middelen

De post liquide middelen kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Kasmiddelen	2	3
Tegoeden op bank- en girorekeningen	23.693	24.899
Totaal	23.695	24.902

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Open Universiteit.

2.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de balans in de enkelvoudige jaarrekening nader toegelicht.

2.2 Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen x € 1.000

Personeels- voorzieningen	Wachtgelden	Reorganisatie 2008	Reorganisatie 2011	Reorganisatie 2013	Voorziening faculteit MST	Eigen risico WAO	Jubileum- uitkeringen	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per								
1 januari 2014	1.814	223	1.683	9.058	0	482	876	14.136
Mutaties:								
Correctie beginbalans	0	0	0	(57)	0	0	0	(57)
Vrijval/Dotaties	1.093	(42)	61	(632)	2.595	149	161	3.385
Onttrekkingen	(572)	(25)	(211)	(1.917)	0	(82)	(115)	(2.922)
Rente mutatie	20	2	9	71	0	2	3	107
Stand per 31								
december 2014	2.355	158	1.542	6.523	2.595	551	925	14.649
Kortlopend deel								
< 1 jaar	685	47	316	1.819	1.271	95	108	4.341
Middellang deel								
(2016-2019)	1.475	100	1.020	3.408	1.226	325	395	7.949
Langlopend deel								
> 5 jaar	195	11	206	1.296	98	131	422	2.359

Voorziening wachtgeldverplichtingen

De voorziening voor wachtgeldverplichtingen wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

Voorziening reorganisatie

De voorziening reorganisatiekosten betreft de kosten die direct samenhangen met in gang gezette reorganisaties. Alle drie de reorganisatievoorzieningen zijn gevormd na de formalisering van een gedetailleerd plan voor de reorganisatie en na bekendmaking van de plannen aan de betrokkenen.

De voorziening wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

De correctie beginbalans ad 57 heeft betrekking op de reorganisatie 2013 van het onderzoekscentrum LOOK. Een correctie heeft aan het begin van het boekjaar plaatsgevonden tussen de reorganisatie voorziening en de vooruitontvangen bijdrage OCW verantwoord onder de kortlopende schulden. De correctie heeft geen resultaatteffect.

Voorziening faculteit MST

De voorziening voor de faculteit MST wordt berekend op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

Voorziening eigen risico WAO

In 2004 is het besluit genomen om ingaande 2004 eigenrisicodragers voor de wet op de arbeidsongeschiktheid (WAO) te worden. De berekening van de omvang van deze voorziening gebeurt op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige uitkeringen.

Voorziening jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband, echter met een maximale termijn van 10 jaar. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de uitbetaalde gemiddelde gelden en de gemiddelde uitstroom over de afgelopen 3 jaar.

Bij het contant maken van de voorzieningen is de lange termijn markttrente ad 1,18% (2013: 3%) als disconteringsvoet gehanteerd.

2.4 Kortlopende schulden

De post kortlopende schulden kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	31-12-2014		31-12-2013	
	€	€	€	€
Vooruitgefactureerde en ontvangen termijnen OHW		4.340		3.205
Crediteuren		2.777		2.749
OCW/EZ		2.694		4.691
Loonheffing	2.180		2.180	
Omzetbelasting	126		99	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		2.306		2.279
Schulden terzake van pensioenen		588		684
Vooruitontvangen college- en les gelden	7.707		9.174	
Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ geoormerkt	300		188	
Vakantiegeld en -dagen	1.865		1.796	
Nog te betalen vakantietoelage	889		939	
Nog te ontvangen facturen	1.319		1.903	
Ontvangen bedragen ten behoeve van samenwerkingsverbanden	739		637	
Accountants- en administratiekosten	22		47	
Vooruitontvangen subsidie LOOK	854		216	
Overige	515		466	
Overige schulden en overlopende passiva		14.210		15.366
Totaal		26.915		28.974

Van de kortlopende schulden heeft een bedrag ad 1.937 een looptijd langer dan een jaar.

Eenzijds betreft dit de middels brief OND/ODB-12/3952 U van 3 februari 2012 vooruitontvangen bijdrage OCW inzake de reorganisatie 2011 van het Ruud de Moor Centrum (LOOK) 2011 ad 760.

Tevens betreft dit de middels brief OND/ODB-13/56289 U van 4 december 2013 vooruitontvangen bijdrage OCW inzake de reorganisatie 2013 van het onderzoekscentrum LOOK ad 1.934. Hiervan heeft 899 een looptijd langer dan een jaar.

Daarnaast heeft een bedrag ad 278 betrekking op vooruitontvangen cursusgelden met een looptijd langer dan een jaar.

OCW/EZ

Het vooruitontvangen bedrag OCW betreft enerzijds de middels brief OND/ODB-12/3952 U van 3 februari 2012 vooruitontvangen bijdrage OCW inzake de reorganisatie van het Ruud de Moor Centrum (LOOK) 2011 ad 760.

Daarnaast betreft dit de middels brief OND/ODB-13/56289 U van 4 december 2013 vooruitontvangen bijdrage OCW inzake de reorganisatie 2013 van het onderzoekscentrum LOOK ad 1.934.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Deze post betreft de afdracht loonheffing en sociale lasten over de maand december.

Schulden terzake van pensioenen

Deze post betreft de afdracht pensioenpremies over de maand december.

Overzicht geormerkte subsidies OCW en EL&I (RJ 660, model G)

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art.13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking (aankruisen wat van toepassing is)	
	Kenmerk	Datum			Geheel uitgevoerd en afgerond	Nog niet geheel uitgevoerd
Besluit vergoeding kosten	OND/ODB-13/56289U	4 december 2013	10.500	10.500	☐	X
Totaal			10.500	10.500		

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Aansprakelijkheid en garanties

Ten behoeve van de huurovereenkomst van studiecentrum Rotterdam is door de Open Universiteit aan de Hooge Huys verzekeringen één bankgarantie afgegeven ad 40.

(Meerjarige) financiële verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen bij de Open Universiteit betreffen de verplichtingen uit hoofde van operationele lease van kopieerapparatuur voor een totaalbedrag van 168. Deze verplichting heeft een resterende looptijd van 1,8 jaar.

Verder is er nog een leasecontract voor een personenauto. De openstaande verplichting per balansdatum bedraagt 17. Deze leaseverplichting heeft een resterende looptijd van 1,4 jaar.

Daarnaast zijn huurcontracten afgesloten ten behoeve van de huisvesting van de studiecentra. De totale huurverplichting bedraagt 2.147. De resterende looptijd kan als volgt worden gespecificeerd:

	EUR
Niet langer dan 1 jaar	1.058
Tussen 1 en 5 jaar	1.089
Langer dan 5 jaar	0
	<hr/>
	2.147

De operationele kosten worden lineair verspreid over de looptijd van de overeenkomst in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Voorwaardelijke verplichtingen

De Open Universiteit staat garant voor de financiële positie van OU Holding BV en haar deelnemingen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstelt aan markt-, valuta-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de instelling een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de instelling te beperken.

De instelling zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen.

Marktrisico

Valutarisico

De instelling is voornamelijk werkzaam in Nederland en loopt derhalve geen significante valutarisico's.

Prijstrisico

De instelling belegt niet in effecten en loopt derhalve geen significante prijstrisico's.

Rente- en kasstroomrisico

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (liquide middelen). Voor vorderingen met variabele renteaftspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente. Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot renterisico gecontracteerd.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

De instelling maakt op dit moment geen gebruik van bancaire kredietfaciliteiten. Voor zover noodzakelijk, zullen nadere zekerheden worden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en schulden e.d. benadert de boekwaarde daarvan.

Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

Algemeen

De methode van resultaatbepaling is gebaseerd op het baten- en lastenstelsel.

In verband met de taakstelling op het gebied van innovatie wordt een groot aantal projecten uitgevoerd die ten laste van de reguliere exploitatie worden geboekt.

Baten

3.1 Rijksbijdrage OCW

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
3.1.1 Rijksbijdrage OCW	38.929	38.515	38.021
3.1.2 Overige subsidies OCW	0	0	488
Totaal rijksbijdragen	38.929	38.515	38.509

3.1.1 Rijksbijdrage OCW

Deze post betreft de toegekende rijksbijdrage en prestatiebekostiging conform brief d.d. 18 december 2014 kenmerk 2014/2/385945 voor een bedrag van 39.149.

Van dit bedrag heeft 506 betrekking op Geesteswetenschappen. Voor dit deel van de rijksbijdrage is een egalisatiereserve gevormd die geleidelijk naar voortgang van de werkzaamheden vrijvalt in de exploitatie.

3.1.2 Overige subsidies OCW

Deze post is als volgt nader te specificeren:

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Geormerkte OCW Subsidie Wikiwijs	0	0	488
Totaal overige subsidies OCW	0	0	488

Geoormerkte OCW Subsidie Wikiwijs

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief OND/ODB-2009/133286 U van 24 november 2009 ad 4.385 aan de Stichting Kennisnet en de Open Universiteit gezamenlijk voor de periode 1 september 2009 - 31 januari 2011. De einddatum van het project, fase 1 is verlengd tot 28 februari 2011 middels brief OND/ODB-11/39 M van 18 januari 2011.

Daarnaast heeft deze post betrekking op de subsidie toegekend middels brief 308366 van 5 juli 2011 en gewijzigd conform brief 397628 van 11 april 2012 en brief 485669 van 7 maart 2013. Middels deze brieven is een bedrag ad 1.678 toegekend aan de Open Universiteit voor de periode 1 maart 2011 - 31 december 2013.

Ultimo 2013 stond een bedrag ad 105 als vooruit ontvangen op de balans. De afloop hiervan heeft plaatsgevonden in 2014.

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Subsidie LOOK	1.299	0	3.945
Overige bijdragen (MSM)	0	2.316	2.316
Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.299	2.316	6.261

Subsidie LOOK

Deze post betreft de subsidie toegekend middels brief OND/ODB-14/10395 U van 29 januari 2014 ad 1.937. De subsidie is verleend voor de uitvoering van activiteiten in het kader van de verdere professionalisering van de leraar in de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2015. Ultimo 2014 is een bedrag ad 817 als schuld opgenomen op de balans. Dit bedrag zal naar verwachting in 2015 volledig worden gerealiseerd en verantwoord.

Daarnaast betreft deze post de subsidie toegekend middels brief OND/ODB-13/14332 U van 7 maart 2013 ad 3.912. Ultimo 2013 is een bedrag ad 186 betrekking hebbend op de uitvoering van het programma LOOK als schuld opgenomen op de balans. Deze egaliseringsreserve is in 2014 met uitzondering van 8 gerealiseerd. De OU gaat uit van een terugbetalingsverplichting voor dit bedrag.

Overige bijdragen (MSM)

Deze post betreft de door het Ministerie via de Open Universiteit betaalde subsidie aan de Maastricht School of Management (MSM). Middels Regeling nr. 519780 van september 2013 van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is de subsidie aan de Maastricht School of Management (MSM) met ingang van 2014 toegevoegd aan de onderwijsopslag van Universiteit Maastricht.

De doorbetaling is onder de lasten verantwoord als inkomensoverdracht.

3.3 Cursus-, les- en examengelden

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	Begroting		
	2014	2014	2013
	€	€	€
Startpakket	1.504	2.088	1.648
Inschrijvingen	10.263	9.757	10.516
Commerciële opleidingen	4.499	5.408	4.990
Inschrijfgelden (oude regime)	242	0	164
Kortingsregeling KCOU	(286)	0	(279)
Overige kortingen	(841)	0	(1.086)
Overige kortingen (oude regime)	(21)	0	(9)
Tentamengelden	221	601	184
Vrijstellingsverzoeken	296	0	230
Vrijval/dotatie vooruitontvangen cursusgelden	1.698	0	38
Totaal cursus-, les-, en examengelden	17.575	17.854	16.396

Specificatie cursus-, les- en examengelden naar hoofdkostenplaatsen

	2014		2013	
	€		€	
Afdeling				
Cultuur- en Rechtswetenschappen	5.231		5.150	
Management, Science & Technology	6.319		6.839	
Psychologie en onderwijswetenschappen	4.327		4.369	
Totaal faculteiten	15.877		16.358	
Overig	1.698		38	
Totaal	17.575		16.396	

3.4 Baten werk in opdracht van derden

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014		Begroting 2014		2013
	€	€	€	€	€
Contractonderwijs		848		603	1.200
Internationale organisaties	987		864		957
Nationale overheden	1.347		957		723
NWO/ZonMW	380		382		478
KWF	213		299		176
Aids Fonds	60		78		157
Non-profit organisaties	115		82		343
Contractonderzoek		3.102		2.662	2.834
Overige baten werk in opdracht van derden		35		25	215
Totaal baten werk in opdracht van derden		3.985		3.290	4.249

3.5 Overige baten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014	Begroting	2013
	€	2014	€
Detachering personeel	233	90	304
Inkomsten auteursrechten	53	45	73
Verhuur onroerend goed	352	195	306
BTW pro rata regeling	63	35	97
Opbrengst bedrijfsrestaurant	85	100	98
Inzet ZAP	0	0	56
Bijdrage Phd program	348	350	358
Kies op Maat	96	0	70
Schmalz	0	0	57
Overige posten	441	320	602
Totaal overige baten	1.671	1.135	2.021

In bovenstaande specificatie zijn onder de overige posten enkel opbrengsten beneden 50 verantwoord.

Lasten

4.1 Personele lasten

De personele lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Brutolonen en salarissen	30.660	32.409	34.258
Sociale lasten en pensioenpremies	8.525	9.011	8.757
4.1.1 Lonen en salarissen	39.185	41.420	43.015
Mutatie voorzieningen	2.767	637	2.149
Inhuur derden regulier	4.102	2.794	4.209
Overige	1.314	1.144	1.659
4.1.2 Overige personele lasten	8.183	4.575	8.017
Totaal	47.368	45.995	51.032

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Brutolonen en salarissen			
Salarissen	25.546	27.003	28.915
Vakantietoelagen	2.194	2.319	2.371
Overige toelagen	2.920	3.087	2.972
Totaal beloning voor arbeid	30.660	32.409	34.258

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Sociale lasten en pensioenpremies			
Pensioenpremies	5.194	5.490	5.675
Overige sociale lasten	3.331	3.521	3.082
Totaal sociale lasten	8.525	9.011	8.757

De pensioenregeling betreft een toegezegde-pensioenregeling, welke verwerkt is als een toegezegde-bijdrageregeling. Het pensioen is toegekend op basis van het middelloonstelsel en is ondergebracht bij het ABP/Loyalis. De Open Universiteit heeft in het geval van een tekort geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan hogere toekomstige premies.

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Mutatie voorzieningen			
Dotatie wachtgeld voorziening	1.113	540	70
Dotatie reorganisatie voorziening 2008	(40)	0	(265)
Dotatie reorganisatie voorziening 2011	70	0	(108)
Dotatie reorganisatie voorziening 2013	(561)	0	9.118
Dotatie voorziening faculteit MST 2014	2.595	0	0
Dotatie eigen risico WAO voorziening	151	0	(234)
Dotatie jubileumuitkeringen	164	97	61
	3.492	637	8.642
Waarderingscorrectie voorgaande jaren	0	0	0
Bijdrage OCW reorganisatie LOOK 2011	0	0	76
Bijdrage OCW reorganisatie LOOK 2013	0	0	(5.998)
Vrijval bijdrage OCW inzake de reorganisatie 2013 van het onderzoekscentrum LOOK	(725)	0	(571)
Totaal mutatie voorzieningen	2.767	637	2.149

De gemiddelde formatie nam af van 585 fte ultimo 2013 tot 559 fte ultimo 2014, hetgeen overeenkomt met een daling van 4,4% (fte zijn excl. stagiaires).

Personele lasten en fte-verdeling gesplitst naar hoofdkostenplaats

	Rekening 2014	Rekening 2013	Bezetting 31-12-2014	Bezetting 31-12-2014
	x € 1.000	x € 1.000	WP fte	OBP fte
	€	€	€	€
Afdeling				
Cultuur- en Rechtswetenschappen	6.273	5.937	63	12
Management, Science & Technology	8.934	9.466	79	26
Psychologie en onderwijswetenschappen	10.982	13.241	120	35
Totaal faculteiten	26.189	28.644	262	73
Totaal overige afdelingen	14.310	16.030	7	201
Subtotaal	40.499	44.674	269	274
			2013:289	2013:287
			(fte zijn excl. stagiaires)	
Mutatie voorzieningen	2.767	2.149		
Inhuur derden	4.102	4.209		
Totaal	47.368	51.032		

Model F WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

4.1 Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking

Functie of functies	Voorzitters clause van toepassing	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband
Voorzitter College van bestuur	N	drs. S.P. van den Eijnden	1-4-2012	1-4-2017	1	167	0	28	0
Vicevoorzitter College van bestuur	N	drs.ing. C.J. Brouwer	1-5-2006	1-1-2015	1	127	0	20	0
Rector magnificus	N	prof. mr. A. Oskamp	1-1-2011	1-1-2016	1	156	0	26	0
Totaal						450	0	74	0

Vermelding alle toezichthouders

Functie of functies	Voorzitter of lid	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband
Voorzitter Raad van toezicht	J	mw. mr. A.H. Brouwer-Korf	1-2-2008	31-1-2016	22			
Lid Raad van toezicht	N	mw. drs. P.J.E. Bieringa MBA	1-11-2010	31-10-2014	12			
Lid Raad van toezicht	N	drs. P.Valks	1-3-2009	28-2-2017	14			
Lid Raad van toezicht	N	prof. dr. ir. J.M.L. van Engelen	1-3-2009	28-2-2017	14			
Lid Raad van toezicht	N	prof. dr. ir. M.B.A. van Asselt	1-5-2014	1-1-2015	10			
Lid Raad van toezicht	N	drs. P.F.M. Raets	1-11-2014	1-11-2018	2			
Totaal					74			

Bovenstaand overzicht kan als volgt nader worden uitgesplitst:

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking

Naam	Beloning	Belastbare vaste en varia- bele onkosten- vergoedingen	Sociale verzekerings- premies	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn
drs. S.P. van den Eijnden	160	0	7	28
drs. ing. C.J. Brouwer	120	0	7	20
prof. mr. A. Oskamp	149	0	7	26
Totaal	429	0	21	74

Vermelding alle toezichhouders

Naam	Beloning	Btw	Afdracht ZVW
mw. mr. A.H. Brouwer-Korf	17	4	1
mw. drs. P.J.E. Bieringa MBA	9	2	1
drs. P. Valks	12	2	
prof. dr. ir. J.M.L. van Engelen	12	2	
prof. dr. ir. M.B.A. van Asselt	8	2	
drs. P.F.M. Raets	2		
Totaal	60	12	2

Bezoldiging leden College van bestuur en leden Raad van toezicht

De bezoldiging van de CvB-leden is vanaf 2002 gebaseerd op de landelijk ingevoerde HAY-systematiek.

Bovenvermelde bezoldigingen en vergoedingen zijn inbegrepen in de personele lasten van de overige afdelingen.

Inkomensoverdrachten

Deze post betreft de doorbetaling van de subsidieverlening door het Ministerie ten behoeve van de Maastricht School of Management.

4.2 Afschrijvingen

De afschrijvingen kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
4.2.1 Afschrijving immateriële vaste activa	228	222	207
4.2.2 Afschrijving materiële vaste activa	2.088	2.271	1.974
Totaal afschrijvingen	2.316	2.493	2.181

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

4.2.1 Afschrijving immateriële vaste activa

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Afschrijving concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom	228	222	190
Afschrijving concessies, vergunningen en rechten van intellectueel eigendom – correctie voorgaande jaren	0	0	17
Totaal afschrijvingen immateriële vaste activa	228	222	207

4.2.2 Afschrijving materiële vaste activa

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Afschrijving gebouwen en terreinwerkzaamheden	1.300	1.266	1.193
Afschrijving apparatuur en inventaris	788	1.005	784
Tussentelling	2.088	2.271	1.977
Af/Bij: boekwinst c.q. boekverlies desinvesteringen	0	0	(3)
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	2.088	2.271	1.974

4.3 Huisvestingslasten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014	Begroting	2013
	€	2014	€
4.3.1 Huur	1.236	1.467	1.399
4.3.2 Verzekeringen	74	75	73
4.3.3 Onderhoud- en exploitatievoorzieningen	397	555	397
4.3.4 Energie en water	304	308	346
4.3.5 Schoonmaakkosten	347	269	319
4.3.6 Heffingen	58	75	81
4.3.7 Overige huisvestingslasten	254	123	115
Totaal huisvestingslasten	2.670	2.872	2.730

4.4 Overige lasten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014	Begroting	2013
	€	2014	€
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	750	1.010	921
4.4.2 Duurzame aanschaffingen	276	62	94
4.4.2 Materiaalgebonden lasten	1.368	1.802	1.941
4.4.3 Dotaties voorzieningen	(28)	0	70
4.4.4 Algemene kosten	8.257	8.390	8.752
Totaal overige lasten	10.623	11.264	11.778

Bovenstaande posten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014	Begroting	2013
	€	2014	€
Administratie- en beheerslasten			
Representatiekosten	151	203	242
Consumpties op de werkplek	119	160	84
Fotokopieerkosten	164	221	213
Vergaderkosten	127	171	137
Mobiele telefonie	92	124	105
Overige materiaalgebonden lasten	97	131	140
Totaal administratie- en beheerslasten	750	1.010	921

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€

Duurzame aanschaffingen

Aanschaf apparatuur en inventaris kleiner dan activeringsgrens	276	62	94
--	-----	----	----

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€

Materiaal gebonden lasten

Verbruik cursusmaterialen	1.124	1.589	1.661
Overige materiaalgebonden lasten	244	213	280
Totaal materiaalgebonden lasten	1.368	1.802	1.941

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€

Dotaties voorzieningen

Dotatie voorziening debiteuren	(28)	0	70
Dotatie voorziening overige vorderingen	0	0	0
Totaal dotaties voorzieningen	(28)	0	70

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€

Algemene kosten

Reis- en verblijfkosten	1.131	650	1.088
Computerkosten	1.797	1.836	1.690
Publiciteit en voorlichting	1.675	1.818	1.942
Honoraria derden en advieskosten	1.933	1.081	2.010
Overige algemene kosten	1.721	3.005	2.022
Totaal algemene kosten	8.257	8.390	8.752

De overige algemene kosten kunnen als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Overige algemene kosten			
Samenwerkingskosten UM	744	815	731
Contributies, bijdragen en lidmaatschappen	406	336	460
Porti- en vrachtkosten	440	429	443
Kosten bedrijfsrestaurant	100	30	105
Overige algemene kosten	31	1.395	283
Totaal overige algemene kosten	1.721	3.005	2.022

Toelichting accountants honoraria

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants-honoraria ten laste van het resultaat gebracht:

	2014	2013
	€	€
Controle van de jaarrekening	70	42
Werkzaamheden ten behoeve van overige verklaringen	18	3
Fiscale advisering	7	0
Andere niet-controlediensten	30	0
Totaal honoraria betaald aan de externe accountant	125	45

De bedragen zijn opgenomen onder de post honoraria derden en advieskosten ad 1.933 (in 2013 2.010).

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de instelling en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort.

Specificatie overige lasten naar hoofdkostenplaatsen

	Rekening 2014 x€ 1.000	Rekening 2013 x€ 1.000
	€	€
Afdeling		
Cultuur- en Rechtswetenschappen	1.134	1.047
Management, Science & Technology	2.164	1.908
Psychologie en onderwijswetenschappen	2.351	3.475
Totaal faculteiten	5.649	6.430
Totaal overige afdelingen	4.974	5.348
Totaal	10.623	11.778

5 Financiële baten en lasten

Deze post kan als volgt nader worden gespecificeerd:

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
Rentebaten	215	285	190
Rentelasten	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	215	285	190

Verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

Verbonden partijen (model E):

Bedragen x € 1.000

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2014	Resultaat 2014	Art 2:403 BW	Deelname	Consolidatie
				€	€	Ja/nee	%	Ja/Neer
OU Holding BV	BV	Heerlen	4	(15)	(4)	Nee	100	Ja
Open Universiteit	BV	Heerlen	4	12	(1)	Nee	100	Ja
Diensten BV								
Open Universiteit	BV	Heerlen	4	12	(1)	Nee	100	Ja
Deelnemingen BV								
Open Universiteit	BV	Heerlen	1	78	(2)	Nee	100	Ja
Bedrijfsopleidingen BV								
LEX BV	BV	Heerlen	4	0	(2)	Nee	100	Ja

Enkelvoudige balans per 31 december 2014

Na voorstel resultaatbestemming

Bedragen x € 1.000

	31-12-2014	31-12-2013
ACTIVA		
Vaste activa		
1.1 Immateriële vaste activa	398	480
1.2 Materiële vaste activa		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	13.877	13.468
1.2.2 Inventaris en apparatuur	1.344	1.328
1.2.4 Activa in aanleg	0	0
	15.221	14.796
1.3 Financiële vaste activa	0	0
Vlottende activa		
1.4 Voorraden	1.245	990
1.5 Vorderingen		
1.5 Debiteuren	3.853	3.813
1.5.7 Overige vorderingen	555	879
1.5.8 Overlopende activa	1.040	990
	5.448	5.682
1.7 Liquide middelen	23.564	24.763
Totaal activa	45.876	46.711

	31-12-2014	31-12-2013
PASSIVA		
2.1 Eigen vermogen		
2.1.1 Algemene reserve (publiek)	4.369	3.513
2.1.1 Algemene reserve (privaat)	(397)	(393)
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)	0	83
2.1.4 Bestemmingsfonds (publiek)	95	162
	4.067	3.365
2.2 Voorzieningen	14.665	14.147
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3 Crediteuren	2.777	2.749
2.4.6 Rekening-courant verbonden ondernemingen	235	237
2.4.7 Belastingen en sociale premies	2.894	2.963
2.4.10 Overlopende passiva	21.238	23.250
	27.144	29.199
Totaal passiva	45.876	46.711

Bij de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten zijn geen afzonderlijke toelichtingen opgenomen, omdat deze nauwelijks afwijken van de toelichtingen bij de geconsolideerde cijfers. Uitsluitend de deelnemingen, de debiteuren, het eigen vermogen, de voorziening deelneming, de crediteuren de rekening-courant verbonden ondernemingen, en de opbrengst deelneming zijn enkelvoudig toegelicht.

Enkelvoudige staat van baten en lasten 2014

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2015	Rekening 2014	Begroting 2014	Rekening 2013
Baten				
3.1 Rijksbijdrage OCW	39.137	38.929	38.515	38.509
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	505	1.299	2.316	6.261
3.3 Cursus-, les- en examengelden	16.999	17.575	17.854	16.396
3.4 Baten werk in opdracht van derden	4.352	3.985	3.290	4.249
Resultaat deelneming	0	(4)	0	(5)
3.5 Overige baten	1.176	1.671	1.135	2.021
Totaal baten	62.169	63.455	63.110	67.431
Lasten				
4.1 Personele lasten	46.741	47.368	45.995	51.032
Inkomenoverdracht (MSM)	0	0	2.316	2.316
4.2 Afschrijvingen	2.497	2.316	2.493	2.181
4.3 Huisvestingslasten	2.375	2.670	2.872	2.730
4.4 Overige lasten	10.688	10.614	11.264	11.772
Totaal lasten	62.301	62.968	64.940	70.031
Saldo baten en lasten	(132)	487	(1.830)	(2.600)
5 Financiële baten en lasten	275	215	285	189
Resultaat	143	702	(1.545)	(2.411)

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en voor resultaatbepaling

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de op pagina 75 tot en met 87 opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderinggrondslagen van de instelling gehanteerd; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderinggrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de instelling en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming geheel of ten dele garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van deze deelneming.

Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

1.3 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Groepsmaatschappijen	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2014	0	0
Resultaat deelnemingen	(4)	(4)
Overige mutaties	4	4
Stand per 31 december 2014	0	0

Deelnemingen

De geconsolideerde balans en staat van baten en lasten omvat naast de cijfers van de Open Universiteit ook de gegevens van de 5 hierna genoemde deelnemingen.

De belangen van de instelling in andere maatschappijen zijn als volgt verdeeld:

	Aandeel in geplaatst kapitaal in %
Naam, vestigingsplaats	
OU Holding BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Diensten BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Deelnemingen BV, Heerlen	100%
Open Universiteit Bedrijfsopleidingen BV, Heerlen	100%
LEX BV, Heerlen	100%

De exploitatie van de activiteiten van LEX is gestopt met ingang van 01-01-2013.

1.5 Debiteuren

	31-12-2014	31-12-2013
	€	€
Debiteuren Studenten/deelnemers/cursisten	3.477	3.437
Vorderingen op groepsmaatschappijen	376	376
Totaal	3.853	3.813

Rekening-courant verbonden ondernemingen

De Open Universiteit en OU Holding BV zijn overeengekomen om het negatieve eigen vermogen van LEX BV aan te zuiveren tot nihil. In 2014 is de rekening-courant verminderd met 2 als gevolg van het positieve resultaat van LEX BV in 2013.

2.1 Eigen vermogen

Bedragen x € 1.000

	Stand per 1 januari 2014	Resultaat	Overige mutaties 2014	Stand per 31 december 2014
	€	€	€	€
Algemene reserve				
2.1.1 Algemene reserve				
Publiek	3.513	706	150	4.369
Privaat	(393)	(4)	0	(397)
	<u>3.120</u>	<u>702</u>	<u>150</u>	<u>3.972</u>
Bestemmingsreserve				
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)				
Hooglerarenfonds	83	0	(83)	0
	<u>83</u>	<u>0</u>	<u>(83)</u>	<u>0</u>
Bestemmingsfonds				
2.1.4 Bestemmingsfonds(publiek)				
Promotiefonds LOOK	162	0	(67)	95
	<u>162</u>	<u>0</u>	<u>(67)</u>	<u>95</u>
Resultaat	3.365	702	0	4.067

Algemene reserve (publiek)

Het verloop van de algemene reserve in 2014 kan als volgt worden weergegeven:

	2014	2013
	x€ 1.000	x€ 1.000
	€	€
Stand per 1 januari	3.513	5.691
Bij/af: overboeking van c.q. naar bestemmingsreserve/fonds	150	228
Bij/af: exploitatiesaldo	706	(2.406)
Stand per 31 december	4.369	3.513

Algemene reserve (privaat)

Het verloop van de algemene reserve in 2014 kan als volgt worden weergegeven:

	2014	2013
	x€ 1.000	x€ 1.000
	€	€
Stand per 1 januari	(393)	(388)
Bij/af: exploitatiesaldo	(4)	(5)
Stand per 31 december	(397)	(393)

Bestemmingsreserve

Bestemmingsreserve Hooglerarenfonds (publiek)

Het verloop van de bestemmingsreserve in 2014 kan als volgt worden weergegeven:

	2014	2013
	x€ 1.000	x€ 1.000
	€	€
Stand per 1 januari	83	244
Dotatie exploitatie overschot faculteit CW	0	0
Onttrekking	(83)	(161)
Stand per 31 december	0	83

Bestemmingsfonds

Bestemmingsfonds Promotiefonds LOOK (publiek)

Het verloop van het bestemmingsfonds in 2014 kan als volgt worden weergegeven:

	2014 x€ 1.000 €	2013 x€ 1.000 €
Stand per 1 januari	162	229
Dotatie	0	0
Onttrekking	(67)	(67)
Stand per 31 december	95	162

2.2 Voorzieningen

Het verloop van deze post in 2014 is als volgt weer te geven:

Bedragen x € 1.000

	Personeels- voorzieningen €	Voorziening Deelneming €	Totaal €
Stand per 1 januari 2014	14.136	11	14.147
Mutaties	513	5	518
Stand per 31 december 2014	14.649	16	14.665

De voorziening deelneming heeft betrekking op de verplichtingen van de instelling ten aanzien van de negatieve nettovermogenswaarde van OU Holding BV, aangezien door de instelling een aansprakelijkheidsstelling is afgegeven voor OU Holding BV.

2.4.3 Crediteuren

	31-12-2014 €	31-12-2013 €
Crediteuren	2.777	2.749
Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0
Totaal	2.777	2.749

Resultaat deelneming

De opbrengst deelneming kan als volgt worden gespecificeerd:

	2014	Begroting 2014	2013
	€	€	€
OU Holding BV	(4)	0	(5)
Totaal	(4)	0	(5)

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijk accountant

Aan: de Raad van toezicht van de Open Universiteit

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening over 2014 van Open Universiteit te Heerlen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2014 en de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het College van bestuur

Het College van bestuur van de Open Universiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het College van bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het College van bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2.9, lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2014. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de

effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het College van bestuur van de Open Universiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Open Universiteit per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2014.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2014 is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW.

Eindhoven, 3 juni 2015
KPMG Accountants N.V.

L.J.J.M. Vale RA

Voorstel tot resultaatbestemming

Het resultaat 2014 ad 702 positief is toegevoegd aan de algemene reserve; zijnde 706 publiek en (4) privaat.

Vooruitlopend op een definitieve goedkeuring door de Raad van toezicht is de resultaatbestemming reeds in de jaarrekening verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Open Universiteit
Bezoekadres
Valkenburgerweg 177
6419 AT Heerlen

Postadres
Postbus 2960
6401 DL Heerlen

Alles uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt onder de vereisten van de Creative Commons-licentie Naamsvermelding-Niet-commercieel-Gelijk delen 3.0 Nederland. Zie de licentie voor details: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/nl/>

Een digitale versie van het Jaarverslag en jaarrekening staat op onze website.

www.ou.nl

